

Roční evaluační zpráva Gymnázia Přírodní škola, o.p.s. za školní rok 2017/2018

OBSAH:

- Podklady ze kterých zejména vychází autoevaluace hodnoceného školního roku

1. Koncepční cíle

- **Rozvoj kádrového zajištění pedagogického procesu, zvyšování odborné, ale i didaktické a obecně pedagogické kompetence, resp. kvalifikace učitelů, rozvoj komunikace a kooperace mezi vyučujícími, podpora a rozvoj párového učení**
- **Prosazování hlavních pedagogických principů Přírodní školy do akcí a života – především hodnocení na obsahovém základě, školní studentská samospráva a participace studentů na životě školy, výchovný aspekt výchovně – vzdělávacího procesu, komunitní charakter fungování školy – spolupráce mladších a starších studentů, výuka prostřednictvím rozsáhlejších projektů (zvl. umělecké projekty a pedagogicko-výzkumná Expedice) a jejich integrace do průběžné výuky v jednotlivých předmětech**
- **Rozvoj spolupráce s rodiči studentů, efektivní informační systém a zpětná vazba, nepřímé zapojení rodin studentů do práce a života školy.**
- **Rozvoj materiálně – technického zázemí – prostory pro výuku, materiální vybavení, zázemí pro vyučující i studenty a jeho zlepšování. Dlouhodobé řešení zázemí školy, zvláště s ohledem na růst populační křivky.**
- **Práce s dětmi se SPU, integrace postižených studentů a studentů s jiným než českým mateřským jazykem.**
- **Využití výsledků práce (zvl. projektů Přírodní školy) na veřejnosti, sdílení zkušeností pedagogického systému PŠ.**

2. Sebehodnocení v dalších důležitých oblastech

ŠVP

- **Soulad školního programu s RVP**
- **Další programová nabídka např. pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty,**

projekty, kurzy, průřezová témata

Podmínky vzdělávání

- Vliv personálních podmínek na vzdělávání
- Materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- Kvalita pracovního prostředí školy
- Efektivita využívání finančních zdrojů
- Rozvoj ekonomických zdrojů

Průběh vzdělávání

- Průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP

Výsledky vzdělávání studentů

- Výsledky srovnávacích testů
- Výsledky maturitních zkoušek

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

- Kvalita výchovného poradenství
- Přístup k informacím a jejich přenos
- Spolupráce s rodiči
- Podpora studentům
- Vzájemné vztahy mezi školou, studenty, rodiči a dalších osob a jejich dopad na vzdělávání
- Vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- Klima, kultura, étos školy

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

- Kvalita systémového řízení
- Plánování řídicích činností
- Efektivita organizace školy
- Metodická podpora kvality výuky
- Systém vedení pedagogických pracovníků
- Kontrolní systém

Úroveň výsledků práce školy, zejména s ohledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

- Zlepšování kvality výsledků vzdělávání
- Spolupráce s partnery
- Prezentace školy, organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav

Závěr

- **Oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků**
- **Oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit**

Kritéria hodnocení jednotlivých kategorií:

- **hodnocení A: stav je optimální, větší problémy se nevyskytují, do budoucna je třeba jen stabilizovat současný stav**
- **hodnocení B: stav je vyhovující, s dílčími nedostatky, které ale nenarušují funkčnost a jsou odstranitelné v kratším časovém horizontu.**
- **hodnocení C: stav je dostatečný, nicméně se vyskytují větší problémy, které nelze v podmínkách školy nebo v krátkém časovém horizontu řešit.**
- **hodnocení D: stav je nevyhovující, vyžaduje koncepční zásah, dlouhodobé řešení.**

Podklady ze kterých zejména vychází autoevaluace hodnoceného školního roku:

1. Ověřování znalostí žáků pomocí srovnávacích testů Scio - Národní testování 9.tříd - Mí (Čj, M, Aj), Scio - Národní testování SŠ - Lambda (Čj, M, Aj, Nj).
2. Proběhlo hodnocení výuky ředitelem školy a jeho zástupcem 9 hospitací, nově i vzájemné hospitace mezi vyučujícími (mj. v rámci projektu KOLEGA), ze všech vypracovány a uloženy hospitační protokoly. Byly provedeny pohospitační pohovory. Vzájemné Řada projektů byla realizována týmově, časté byly krátké návštěvy při výuce. Proběhlo několik vzájemných hospitací pedagogů a jejich slovní zhodnocení.
3. Proběhlo hodnocení školních výjezdů z hlediska obsahového i organizačního a s ohledem na vytváření cílových kompetencí ŠvP, resp. koncepčních cílů naší školy a to v pedagogické, tak i studentské radě.
4. Hodnocení úrovně expedičních projektů a veřejných prezentací projektů Expedice Tepelsko 2017 a Expedice Ralsko 2018. Hodnocení expedičních projektů ve studentském časopise.
5. Hodnocení školy, akcí i práce učitelů probíhala na jednáních studentské rady; na jednáních byli zástupci vedení školy přítomni, vycházeli jsme i ze zápisů z těchto jednání. NOvě proběhly během školního roku dvě společná jednání studentské a pedagogické rady, které se věnovaly problémům provozu školy a jeho zlepšení. Obdobně probíhala reflexe práce školy a problémů i podnětů během třídnických hodin a ranních společných shromáždění školy.
6. Reflexe při veřejných prezentacích projektu a systému práce Přírodní školy, zvláště v rámci didaktických seminářů na Ped.f., MFF UK a Př. f. UK a dále spolupráce v rámci školních projektů (Tereziňská štafeta, Dětský domov Pyšely, Tabook ad.) a dále spolupráce se spřátelenými školami (Hořické gymnázium, škola Otevřeno ad.).
7. Pravidelné provozní a klasifikační porady učitelského sboru. Reflexe uplynulého školního roku na letním soustředění učitelů. Na části soustředění byli přítomni zástupci studentské rady a poskytli svoje hodnocení uplynulého školního roku.

8. Setkání s rodiči studentů v rámci třídních schůzek i neformálních setkání. Jejich zpětná vazba na práci školy v rámci pravidelné e-mailové korespondence. Informace a podněty od členů Školské rady.
9. Třídní knihy a další pedagogické dokumenty.
10. Hodnocení projektových střed vyučujícími, ústní reflexe zúčastněných studentů.
11. Pravidelná jednání studentské rady, reflexe společného života, problémů i pozitiv zástupci studentů (obvykle každé úterý + na výjezdech).
12. Písemná zpětná vazba studentů škole a vyučujícím – proběhla na konci školního roku a reflektována byla v rámci letního soustředění pedagogického sboru.
13. Úspěšnost absolventů v dalším studiu na VŠ a VOŠ.

Přílohy autoevaluační zprávy, které lze dohledat v elektronické podobě:

1. Plán evaluace studijních výsledků žáků pro hodnocený rok - školní server
2. Přehled výsledků evaluace studijních výsledků žáků přístupný v cloudu testování scio na adrese www.testovani.scio.cz
3. Přehled DVPP - školní server
4. Srovnání počtu odučených hodin s učebním plánem 2017/2018 (viz.edookit)
5. Časopis a práce představující studentské výzkumy na Expedici „Ralsko 2018“ (viz. <http://archiv.prirodniskola.cz/expedice/ralsko2018.html>)
6. Reference o úspěších našich studentů (jsou k dispozici na školním webu na adrese - <http://www.prirodniskola.cz/o-skole/napsali-o-nas/>)
7. Krátká reflexe školního divadelního představení Terezínské zvony v Třebíči.

Celková situace školy ve školním roce 2017/2018

V hodnoceném školním roce naše škola nadále fungovala v prostorách v 1. patře ZŠ Letohradská 1, Praha 7. Tento rok byl z hlediska provozu klidný, nicméně jsme v byli nuceni s vedením ZŠ Strossmayerovo náměstí a MČ Praha 7 otázku prodloužení nájemní smlouvy. Ta nám byla přislíbena na společném jednání ústně, ale během školního roku se zkomplikovala..

Prostory ve kterých Přírodní škola fungovala, byly pro výuku a zázemí vyhovující, z hlediska dopravní dostupnosti stále velmi dobré. Taktéž spolupráce se ZŠ Strossmayerovo nám. (Letohradská je jejich odloučené pracoviště), kde jsme nájem realizovali a s MČ Praha 7 byla velmi dobrá. Největším problémem působiště byl nedostatek vhodných prostorů pro zázemí vyučujících a relaxační aktivity studentů..

V hodnoceném školním roce neprobíhaly maturitní zkoušky ani přijímací zkoušky.

Rok měl klasickou strukturu výjezdů, projektových střed i běžné výuky, dvoutýdenní závěrečná expedice proběhla v oblasti kolem Bělé pod Bezdězem.

Již čtvrtým rokem jsme v ročním plán a rozvrhu hodin v týdnech i výjezdech vycházeli z připomínek ČŠI z jara 2014 a vytvořili na jejich základě systém, který umožnil nejen dodržení ŠVP naplánovat, ale i během školního roku sledovat jeho dodržování.

1. část: Koncepční cíle školy

Koncepční záměry (cíle), ze kterých hodnocení mj. vychází:

1. Obecně:

Rozvoj kádrového zajištění pedagogického procesu, zvyšování odborné, ale i didaktické a obecně pedagogické kompetence, resp. kvalifikace učitelů, rozvoj komunikace a kooperace mezi vyučujícími. Team building.

Pro rok 2017/2018

a)

Nadále se zaměřovat na zlepšování kvality výuky, především v matematice a cizích jazycích, především důrazem na důslednou práci a procvičování doma, plnění studijních povinností, procvičování probrané látky.

Zaměřovat se více na výuku českého jazyka, zvláště čtenářské gramotnosti, schopnosti práce s literaturou a stylizace. Více propojovat výuku rodného jazyka se školními projekty – zvláště tvorba *Profilových prací* studentů a výstupů z projektu *expedice*. Vytváření průniků těchto předmětů do ostatních vyučovacích předmětů, spolupráce pedagogů. Motivovat rodiče studentů ke spolupráci v tomto smyslu.

Udržet zapojování většiny vyučujících i do dalších aktivit školy nad rámec běžné výuky (výjezdy, projekty, Expedice).

b)

Nadále klást důraz na další vzdělávání pedagogických pracovníků a to nejen v oblasti odbornosti v rámci vlastní aprobace, ale i v oblasti inovace vyučovacích metod, obecně pedagogické (mj. prevence sociálně patologických jevů), práce s dětmi se SPU a SPCH a prohlubování kvalifikace v oblasti IT. K tomu využít mj. i dobrovolné akce pro studenty a jejich sourozence a kamarády ve volném čase a snažit se, aby se vyučující alespoň občas těchto akcí zúčastňovali.

Zajistit, aby vyučující, který nemá potřebnou pedagogickou kvalifikaci si ji v souladu

s platnou legislativou doplnili.

c)

Zlepšení komunikace a kooperace mezi vyučujícími, společné řešení vzdělávacích i výchovných problémů i příprava školních projektů. Zaměřit se na rozvoj párového učení a vzájemné podpory a reflexe, zvláště v návaznosti na projekt KOLEGA.

d)

Pravidelně se věnovat začínajícímu učiteli, poskytovat mu účinné metodické vedení a efektivní zpětnou vazbu. V tomto smyslu využít starších zkušenějších pedagogů školy, byť i s blízkou aprobací.

e)

Zaměřit se na pravidelné a kvalitní vedení pedagogické dokumentace, zvláště třídních knih.

f)

Zlepšit pravidelnou kontrolní činnost, vytvořit efektivnější plán kontrolní činnosti. Kontrolní činnost rozložit mezi více pracovníků, rozvinout a upevnit systém vzájemných hospitací vyučujících.

Realizace a její hodnocení:

ad. a) Cíle byly stanoveny realisticky v oblasti udržení odborně kvalifikovaných jazykářů. V hodnoceném roce vyučovali matematiku dva vyučující, z nichž jeden nebyl plně kvalifikován – dokončoval studium na pedagogickém oboru MFF UK a na naší škole začínal. V tomto smyslu jsme se mu snažili individuálně věnovat, metodickou podporu měl na starosti druhý vyučující matematiky a zástupce ředitele školy. Tento nový učitel ing. Filip Hložek vyučoval matematiku v primě a kvartě a dále se podílel na párové výuce fyziky v septimě. Výuka v septimě a tercii byla vedena Mgr. Štěpánem Macháčkem, absolventem oboru učitelství matematika – zeměpis na Př. f. UK, který má již několik let praxe a je po odborné i metodické stránce velmi schopný. Výuka matematiky na nižším i vyšším stupni je na průměrné úrovni. Přesto se ne vždy dařilo děti motivovat k pravidelné přípravě (vč. nošení domácích úkolů) a aktivnímu přístupu k výuce matematiky. I když víme, že je to v českém školství obecný trend, rádi bychom se na to nadále opět více zaměřili a hledali příčiny problémů, které se pak promítají i do výuky dalších předmětů (zvl. fyziky a chemie).

Během hodnoceného školního roku nadále působili v naší škole dva vyučující anglického jazyka, což umožnilo důsledné dělení tříd na skupiny během výuky cizích jazyků. Pro nezájem studentů nebyl nadále nabídnut kroužek anglické konverzace vedené rodilým mluvčím, který se konal přímo ve škole, od druhého pololetí se nám podařilo zajistit rodilého mluvčího, s který v rámci některých hodin probíhala konverzace.

Obdobně se podařilo udržet na naší škole vyučující německého jazyka, pokračovalo využití druhého oboru této vyučující - ruštiny, která byla variantně s němčinou vyučována v septimě a tercii. V kvartě (Mí) probíhala výuka pouze němčiny ve dvou skupinách. V rámci obou jazyků byla taktéž výuka obohacována komunikací s rodilými mluvčími během některých hodin.

Všichni vyučující se zapojili nejen do vlastní výuky, ale i do výjezdových akcí školy a pomoci při realizaci projektů. U jazykářů šlo mj. o přípravu cizojazyčné složky programu studijních výjezdů, propojení běžných aktivit, her, výukových činností atd. s výukou a využitím především anglického jazyka. Jejich zapojení do aktivit na výjezdech bylo ale

v tomto roce spíše horší. Do budoucna se na to chceme opět zaměřit

Vyučující cizích jazyků spolupracovali také při akcích v rámci projektu Terezínská štafeta věnovaného holocaustu, zvláště při komunikaci studentů se zahraničními partnery (*Beit Theresienstadt, Yad Vashem, v zahraničí žijící přeživší ad.*) a překladem textů, které v rámci projektu vznikaly.

Ve výuce českého jazyka se poměrně dařilo propojit výuku s dalšími školními projekty a tématy výjezdů. V tomto směru jsme systematicky pracovali s vyučující českého jazyka. Šlo především o nácvik práce s odbornou literaturou a práci s textovými výstupy expedice.

Komunikace s rodiči studentů ve věci výuky a prospěchu v jednotlivých předmětech a jejich podpory domácí přípravy studentů byla dostatečná. Nadále jsme se snažili kontrolu a informování rodičů v hodnoceném roce zlepšit. Vzhledem k – v druhém roce využívanému informačnímu systému (EDU KIT), kde se částečně realizoval i elektronický studijní průkaz („index“), jsme si my i rodiče a studenti na nový systém zvykli, takže fungoval výrazně lépe než v minulém školním roce.

Účast vyučujících na výjezdových akcích školy byla výrazně lepší než v předchozím roce. Bylo to způsobeno mj. i tím, že kádrové zajištění výjezdů jsme v předstihu řešili už na letním soustředění učitelů. Zde byl také deklarován požadavek, aby se každý vyučující zúčastnil alespoň 2 celých výjezdů.

Nadále jsme ale na zajištění výjezdů a projektů školy využívali zapojení dalších pedagogických pracovníků – zvl. absolventů (tč. studentů VŠ) v roli vychovatelů a lektorů některých programů a několika dobrovolníků z řad rodičů a přátel školy. Do akcí mimo běžnou výuku se vyučující zapojovali spíše výjimečně. Příčiny jsou především rodinné.

(celkové hodnocení B)

ad b) V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsme se snažili o co největší míru zapojení pedagogů do vzdělávacích akcí odpovídající jejich potřebám, odbornosti a také jejich časovým možnostem. Z 13 členů našeho pedagogického sboru se DVPP zúčastnilo 7, celkem absolvovali 269 hodin vzdělávacích kurzů a přednášek. Podrobný přehled o DVPP je uveden v příloze.

Vyučující zapojení do projektu KOLEGA absolvovali několik školení v jeho rámci. Především kurz Specifické dovednosti interního mentoringu.

V oblasti obecně pedagogické jsme se snažili provádět vzájemné vzdělávání v rámci našich kantorských setkání, zvl. v rámci několikadenního letního učitelského soustředění na Králce (léto 2017 a 2018), kde jsme se opět věnovali žákům se SPU, ale i obecným pedagogickým otázkám a vizím práce Přírodní školy.

Poslední vyučujících s nedostatečnou pedagogickou kvalifikací ve smyslu platné legislativy dokončil doplňkové studium na Pedagogické fakultě UK - závěrečnou prací. Nový učitel matematiky – fyziky dokončuje studium pedagogického oboru na MFF UK.

(celkové hodnocení B)

ad c) Komunikace mezi vyučujícími byla dostačující, především díky postupnému zlepšování webových stránek školy a sdílení aplikace školního kalendáře Google. a dokumentů systému Google, nově také informační tabuli ve sborovně a tištěnými měsíčními

plány. Dále byla komunikace realizována v rámci pravidelných pedagogických porad, které se konaly každý čtvrtek a e-mailové komunikace. Pokračovaly také pravidelné odpolední provozní porady každý měsíc (zpravidla první úterý v měsíci). Vzájemnou komunikaci zlepšilo i to, že všichni vyučující měli zázemí v jedné místnosti – sborovně, kde jsou v neustálém kontaktu. Menší problémy nastaly v komunikaci s externisty, kteří nejsou ve škole každý den, zvláště těch, kteří se nezúčastňují čtvrtečních porad.

Mimo to probíhaly rozsáhlejší porady čtvrtletní a několikadenní letní soustředění vyučujících (opět na chalupě v Králce u Kouřimi). V rámci všech těchto akcí probíhalo poměrně dobře i řešení vzniklých pedagogických problémů – všechny důležité věci jsme řešili v týmu, čemuž přirozeně napomáhá i velikost našeho pedagogického sboru.

Ke zlepšení komunikace a rozvoji celkové kooperace mezi vyučujícími přispěl i projekt KOLEGA (Kolegiální podpora - Společná cesta v úspěchu - viz. <http://www.prirodniskola.cz/o-skole/kolegialni-podpora/>), který od září 2017 realizujeme ve spolupráci se ZŠ Strossmayerovo náměstí a ZŠ TGM Mnichovice zaměřený na párovou výuku.

(celkové hodnocení A-B)

ad d) V hodnoceném roce na naší škole působila prvním rokem nový vyučující a to inf. Filip Hložek, druhým rokem pak Mgr. Hana Nábělková. Spolupráce probíhala především mezi nimi, Markem Maturou, Anežkou Koutníkovou, Štěpánem Macháčkem a Františkem Tichým. Přesto se ale při jejich práci objevily problémy (některé jsem naznačil výše), zvláště stran kázeňského zvládnutí tercie a kvarty (třída ný a mí). Byla jim poskytnuta pravidelná metodická pomoc, konzultace (vč. školní psycholožky) a také asistence zkušenějších vyučujících v jejich hodinách. Ostatní vyučující působili na naší škole již několikátý rok. Proto se hospitace vedení školy zaměřily na mladší a méně zkušené pedagogy. Mnohem více ale probíhalo metodické vedení v rámci neformálních setkání a konzultací, příp. i týmové výuky v rámci školních projektů. Celkově se metodická i odborná úroveň vyučujících s kratší dobou praxe dále zlepšovala.

(celkové hodnocení B)

ad e) Stran vedení třídních knih se situace obecně zlepšila vzhledem, k tomu, že došlo k detailnímu naplánování vyučovacích hodin na jednotlivé výjezdy a projektové středky, což umožnilo pohotovější a přesnější evidenci.

Co se týče záznamů, pokračovalo využití elektronické třídní knihy – systém EDUKIT. Ten byl uživatelsky velmi příznivý. Přesto se ale ne vždy podařilo vést záznamy pravidelně, ne což se chceme do budoucna více zaměřit. V používání systému budeme pokračovat i do budoucna.

(celkové hodnocení A-B)

ad f) Plán kontrolní činnosti byl vypracován dobře (tuto oblast má dlouhodobě na starost Ing. Mgr. Petr Martiška). Plán se podařilo splnit, v návaznosti na doporučení týmu ČŠI se podařilo do hospitační činnosti zapojit i zástupce ředitele školy dr. Marka Maturu a třídní učitelku sekundy Anežku Koutníkovou, ale i další vyučující, především díky jejich realizaci v rámci projektu KOLEGA. Bohužel mimo páry v rámci tohoto projektu se nám nepodařilo rozšířit vzájemné hospitace vyučujících dostatečně. Přesto jich několik proběhlo a byly aktéry hodnoceny pozitivně. Doufáme, že v následujícím školním roce se podaří situaci zlepšit.

Celkem proběhlo 9 hospitací, během nichž se podařilo kontrolovat výuku ve všech třídách a

všech hlavních vyučovacích předmětech. Dále probíhalo velké množství kolegiálních hospitací v rámci projektu KOLEGA.

(celkové hodnocení A-B)

2) Obecně:

Prosazování hlavních pedagogických principů Přírodní školy do akcí a života – především hodnocení na obsahovém základě, školní studentská samospráva a participace studentů na životě školy, výchovný aspekt výchovně – vzdělávacího procesu, komunitní charakter fungování školy – spolupráce mladších a starších studentů, výuka prostřednictvím rozsáhlejších projektů (zvl. umělecké projekty a Expedice) a jejich integrace do průběžné výuky v jednotlivých předmětech.

Pro rok 2017/2018

a)

Pokračovat v uplatňování prvků „podmínkového systému“, hledat optimální využití tohoto systému i v jazycích a výchovných předmětech. Hledat způsoby efektivního uplatňování podmínkového systému pro vyučující i pro studenty – zvl. časově zvládnutelný systém ověřování znalostí a možností oprav jednotlivých zkoušek a hledání alternativních způsobů jejich plnění a propojení se školními výjezdy a projekty.

b)

Pokračovat v efektivní participaci studentů na životě školy, především v práci studentské samosprávy, podílu dětí na přípravě a organizaci studijních výjezdů a dalších akcí. Systematicky pracovat s patrony nových primánů, aby jejich podpora novým studentům byla co nejefektivnější a vedla i k osobnímu zrání starších studentů. Posilovat účast studentské rady na výjezdech školy, alespoň 2x během výjezdu svolat jednání a reflektovat probíhající program. Zachovat funkci předsedy studentské rady a snažit se prohlubovat vzájemné propojení studentské a pedagogické rady při řešení důležitých problémů.

c)

Cíleně zapojovat studenty, zvláště starších ročníků do přípravy a organizace školních aktivit, zvláště výjezdů, projektů, praktických cvičení, ale i při pomoci ve výuce. Posilovat podíl studentů na přípravě a organizaci i dobrovolných akcí (DD Pyšely, adaptační víkendy, akce pro veřejnost)

d)

Realizovat mezioborové projekty v rámci středečních dopolední i studijních výjezdů. Zvláště se zaměřit na dokončení a prezentaci projektu Tepelsko 2017.

e)

Realizovat projekty a další akce ve věkově smíšených skupinách.

f)

Jasně a transparentně definovat základní hodnoty a misi školy. Rozdělit mezi jednotlivé vyučující klíčové oblasti pro zachování pedagogického systému PŠ.

Realizace a její zhodnocení:

Cíle byly stanoveny realisticky, jsou z hlediska udržení alternativního charakteru naší školy velmi důležité.

ad a) Ve výuce cizích jazyků byly nadále využívány prvky tzv. „podmínkového systému“ – tj. mimo běžné průběžné klasifikace byly pevně stanoveny konkrétní požadavky, bez kterých

není možno ročník v daném vyučovacím předmětu úspěšně absolvovat. Podmínky (esej, poslech a gramatický test) zahrnují oblast jazykových znalostí i schopnosti je aplikovat, všechny lze několikrát v průběhu roku opravovat a jejich splněním žák prokazuje minimální pokrok rozvoje jazykových kompetencí na dané úrovni svého studia. Systém byl v posledních letech trochu zjednodušen tak, aby časově nezatěžoval vlastní výuku. V aktuálním pojetí jsou od plnění podmínek gramatické úrovně osvobozeni žáci, kteří mají v průběhu pololetí průměr z testů lepší než 2.

Dá se říci, že vzhledem k tomu, že tyto prvky fungovaly ve výuce již jedenáctý rok, naučili se jich studenti lépe využívat a jejich celková efektivita byla již výrazně vyšší. Ne všichni studenti ale dokázali v potřebných termínech požadavkům dostát, proto jsme na letním učitelském soustředění otevřeli diskuzi o množství a časové náročnosti požadavků kladených na studenty, zvl. s ohledem na množství různých termínovaných povinností, které jsou na žáky kladeny.

Analogický systém jako v jazycích byl v tomto roce v modifikované podobě aplikován i českém jazyce a v předmětu Umění a kultura. Konkrétně šlo o propojení vlastní aktivity studentů během výuky a hlavně mimo ní s konkrétním stupněm klasifikace. Reakce byly ze strany studentů byly nadále spíše negativní. Přesto jsme ho hodnotili jako pozitivní, do budoucna budeme ladit více formu, rozsah a větší propojení s aktivitami na výjezdech a na školních projektech.

V podmínkových předmětech se více podařilo zavést podmínky, které se dají plnit přímo na výjezdech, propojení ale stále nebylo optimální.

(celkové hodnocení B)

ad b) Práce studentské samosprávy v hodnoceném roce byla dobrá. Složení rady příliš neměnilo, rada pracovala v počtu 17 členů. Do funkce předsedy studentské rady byl zvolen student kvarty - Mí Jakub Fojtík, který svolával a řídil jednání rady.

Rada se scházela podle potřeby každý týden, v úterý o hlavní přestávce, a její práce byla organizačně i obsahově a formálně dobrá. Jednání rady se v tomto roce soustředilo hlavně na běžné provozní problémy školy, vč. technického zázemí a dále na pomoc při řešení výchovných problémů v kolektivu. V návaznosti na to nadále fungoval institut tzv. etické komise, do které byl tajným hlasováním zvolen jeden zástupce pro každou třídu a jeden zástupce vyučujících (po vzoru Janucze Korczaka nebo škol Sudbury Valey). Ta řešila podání studentů a učitelů na poškození jejich práv. Zkušenosti byly dobré, nicméně se plně nepodařilo (zvláště ve 2. pololetí) její činnost dostatečně rozvinout a přesvědčit o jejím důležitosti většinu studentů a učitelů. Do budoucna by to pro nás měla být jedna z priorit.

Dobry byl i systém plánování, kontroly dodržování konkrétních rozhodnutí, vedení zápisů a jejich zveřejňování na webu školy. Zástupci studentské rady se také občas zúčastňovali na jednání rady pedagogické a letního pedagogického soustředění.

Dařilo se – v návaznosti na stanovených prioritách – zorganizovat jednání studentské rady i na výjezdech – obvykle 2x, v případě výjezdu do Svatého Jana a do Vyskytné dokonce téměř každý večer. Na konci každého výjezdu nadále obvykle studenti hodnotili jeho průběh a doporučovali příp. změny atd., stejnou možnost měli i na společných shromážděních každý večer.

Navzdory nesystematičnosti byla ale práce patronů celkově dobrá a poměrně efektivní. V práci jednotlivých parťonů byly ale velké rozdíly, které se mj. projevíly v úspěšnosti jejich svěřenců při zvládnání nároků systému PŠ..

(celkové hodnocení A-B)

ad c) Do přípravy a organizace školních akcí se podařilo studenty zapojit velmi dobře. Šlo především projektový týden zaměřených na umělecké aktivity v listopadu, kde studenti přicházeli s náměty, samostatně zpracovávali scénáře a významně se podíleli na vedení jednotlivých projektů, kurzy první pomoci (vč. kurzu pro veřejnost a kurzu pro ZŠ Tereziín a CZŠ Orbis Pictus v Táboře) a akcí pro DD Pyšely. Výrazný podíl žáků byl také při přípravě a realizaci výjezdu zaměřeného na energetické zdroje, zdravotnického výjezdu do Svatého Jana pod Skalou, výjezdu na paseku u Vyskytné a Expedice Ralsko 2018, kde se přípravy některých výzkumných témat a především organizaci jednotlivých věkově smíšených skupin ve spolupráci s vyučujícími garanty ujali taktéž zkušenější studenti.

Za zmínku stojí i to, že nejstarší třída (septima – lambda), která se již těchto výjezdů nezúčastnila přijela na obě akce na cca 1,5 dne a připravila kvalitní program pro zbytek školy. Studenti se také podíleli na přípravě a organizaci většiny dobrovolných akcí.

(celkové hodnocení A)

ad e) Podařilo se realizovat celou řadu mezioborových projektů, buď v rámci jednotlivých tříd, nebo ve věkově smíšených skupinách, resp. s celou školou.

Mj. šlo o dokončení projektu Ralsko 2018, v rámci kterého studenti ve věkově smíšených skupinách, v návaznosti na terénní výzkumy z června 2018 dokončili během září a října písemné zprávy z těchto výzkumů, zpracovali populárně-naučné články do časopisu pro veřejnost. Během podzimu vyvrcholil projekt prezentacemi na školách v Praze a Středních Čechách a také na Tepelsku. Důležité výstupy jednotlivých skupiny byly shrnuty do článků v časopise *Ralsko 2018*.

Témata prezentovaná v rámci dokončení projektu Tepelsko 2017 byla následující:

Skupina	Téma
Chemismus minerálních pramenů	Chemický rozbor vody z minerálních pramenů v okolí Kláštera Teplá ve spolupráci s katedrou analytické chemie Př.f. UK
Biologický průzkum na rybnících v okolí Kláštera Teplá	Ornitologicky, hydrobiologický a botanický průzkum na rybnících a v jejich okolí, srovnání s výsledky průzkumu, který zde byl školou prováděn před 14 lety
Dokumentace a likvidace odpadu v katastru obce Klášter Teplá	Dokumentace a likvidace odpadků kolem povrchových komunikací, identifikace a likvidace černých skládek
Geodézie	Práce s geodetickými přístroji, zaměřování, tvorba interaktivní naučné stezky po stopách hvězdáře Davida.
Povrchová archeologie	Průzkum a dokumentace v místech zaniklých vesnic a mlýnů na Tepelsku, posouzení jejich vlivu na živou a neživou přírodu.
Didaktická hra v Klášteře Teplá	Seznámení se s historií a současností Kláštera Teplá, vytvoření a ověření hry pro školní mládež a oddíly v exteriérech klášterního komplexu
Kostely zní...	Průzkum a dokumentace zvonů a varhan ve vybraných kostelech ve správě Kláštera Teplá
Doplnění expozice hradu Bečov nad Teplou	Příprava výtvarné části připravované expozice a prohlídkové trasy ve starém hradě Bečov nad Teplou

V červnu 2018 proběhla terénní část dalšího mezioborového projektu Expedice Ralsko 2017. Všechna realizovaná témata měla mezioborový charakter a studenti se k jejich realizaci opět rozdělili do věkově smíšených skupin podle zájmu. Při jejich přípravě a realizaci jsme vycházeli ze zkušeností výzkumů z předchozích let, zvláště expedic, které jsme na Ralsku s Přírodní školou již realizovali. Na návržení a přípravě témat se podíleli i studenti. Navzdory tomu, že značná část účastníků byli žáci primy, kteří s podobnými projekty neměli žádné zkušenosti, zapojili se do přípravy a realizace dobře.

Témata byla následující:

Skupina	Téma
Geomorfologie vybraných skalních útvarů na vybraných lokalitách v okolí Mimoně a České Lípy; stavba malé redukční pícky na tavbu železa	Terénní průzkum a jeho interpretace, praktická stavba pece a experimentální tavba železa.
Rozšiřování povědomí o první pomoci a čtyřech nejčastějších smrtelných nemocech na Českolipsku	Workshopy pro žáky ZŠ na Českolipsku, vytvoření instruktážního
Krajinná archeologie	Průzkum zaniklého vojenského cvičiště Ralsko
Odkouzlené festivity	Proměny svátků během 19. a 20. století
3D model Bělé pod Bezdězem	Vytváření modelu centra Bělé pod Bezdězem, tisk na 3D tiskárně
Uprchlíci a my	Průzkum názorů obyvatel v okolí Bělé pod Bezdězem na problematiku migrace a uprchlíků
Biokrátory	Hydrobiologický, botanický a chemický průzkum kráterů po střelbě v bývalém vojenském prostoru Ralsko
Sarsal aneb Romové a gádzové	Programy pro romské děti v obci Ploužnice, stavba parkourového hřiště, příprava divadelního představení pro veřejnost.
Výtvarné instalace v zaniklých vesnicích na Ralsku	Výtvarné instalace v zaniklých vesnicích na Ralsku
Expediční reportéři	Tvorba reportážního časopisu a videoreportáží o studentských projektech

Podrobné anotace projektů a další informace jsou v časopise Ralsko 2018, který je dostupný na webových stránkách školy.

(celkové hodnocení A)

ad f) V rámci letního soustředění byly definovány tyto základní hodnoty:

týmový duch, vzdělání jako osobní rozvoj, překonávání sebe sama, samostatnost a zodpovědnost, aktivní pomoc ostatním, osobní příklad, empatie, poctivost a opravdovost, praktičnost, smysluplnost a přesah, souznění s přírodou.

3) Obecně:

Rozvoj materiálně – technického zázemí – prostory pro výuku, materiální vybavení, zázemí pro vyučující i studenty a jeho zlepšování

Pro rok 2017/2018

a)

Zaměřit se na stabilizaci a zlepšení materiálně-technické zajištění výuky a provozu školy v prostorách po přestěhování v roce 2016. Řešit problémy aktuálně podle zázemí a situace na působišti a konkrétních potřebách školy.

b) Stabilizovat vybavení školy pomůckami, zvláště audiovizuální technikou a výpočetní technikou, ale i vytvořením příjemného zázemí ve škole pro studenty i vyučující zlepšujícího jejich možnost realizace o přestávkách, nebo v době volna.

c) Stabilizovat technické zajištění projektů, zvl. expedičních výzkumů.

ad a) Počet učeben, vč. menších místností pro výuku dělených hodin byl v hodnoceném roce dostatečný pro fungování školy. Horší byl rozsah zázemí pro vyučující. Nicméně původní obavy ze společného pobývání většiny vyučujících v jedné velké sborovně a nenaplnily a model se ukázal funkční, zvl. zlepšil komunikaci a vzájemnou informovanost. Na druhé straně pokračovaly stížnosti pedagogů i administrativních pracovníků na nedostatek klidu a soukromí pro práci, zvláště v době přestávek. Do budoucna by ale bylo nutné problém se zázemím pro pedagoggy řešit, zvl. s ohledem na plánované rozšíření pedagogického sboru.

Podmínky pro výuku IT nebyly v hodnoceném roce ideální, naše škola nedisponuje vlastní učebnou. Nicméně výuka probíhala s pomocí školních notebooků, vlastních notebooků jednotlivých studentů a školní wifi. Protože tento systém nebyl příliš funkční, využívali v některých situacích jsme počítačové učebny na ZŠ Strossmayerovo náměstí.

Výuka IT je implementována také do školních projektů (psaní výzkumných zpráv jednotlivých expedičních skupin, příprava veřejných prezentací, sazba a grafické zpracování plakátů, expedičního a školního časopisu, sepsání záměrů profilové práce ve třetím a šestém ročníku atd.

Vzhledem ke stěhování do nové budovy budeme v následujícím roce nuceni řešit materiální zázemí nově. Již v průběhu plánování a přípravy učeben jsme se ale snažili vyjít z našich dosavadních zkušeností, abychom proces optimalizovali.

Naši studenti měli možnost se stravovat ve školní jídelně ZŠ s možností výběru ze dvou jídel. Kvalita jídel byla dobrá (s výjimkou prvních dvou měsíců, kdy chodili do jídelny naší ZŠ žáci ZŠ Františky Plamínkové, kde probíhala rekonstrukce). Dobré bylo složení jídelníčku, který vycházel vstříc žákům, kteří jsou vegetariáni. Problémem je ale stále vysoká cena. příspěvku, kterým naše škola na jednotlivé obědy přispívá.

Výuka praktických cvičení z fyziky probíhala díky dlouhodobé spolupráci na katedře didaktiky fyziky MFF UK. Po stránce materiální i metodické byla tato praktika vždy výborná.

V hodnoceném roce se naše škola stala Fakultní školou Přírodovědecké fakulty UK. Tím se otevřela další možnost k využívání materiálního vybavení této fakulty.

(celkové hodnocení B-C)

ad b) Během hodnoceného školního roku pokračovalo rozšiřování jazykových knihoven pro žáky (Aj, Nj, Rj). Během roku mohli studenti díky školnímu webu využívat studijních materiálů, které tam učitelé pro ně umístili. Vybavení v oblasti IT bylo průměrné. K dispozici jsou školní notebooky, které mohou studenti využívat, ve škole funguje školní server, který po vybudování rychlejšího připojení k síti poskytuje velmi rychlé připojení a svým signálem WIFI pokrývá všechny prostory školy. Přesto byla ale využívána také IT učebna na ZŠ.

Nadále se nedařilo vytvořit relaxační prostředí pro studenty, především z důvodu nedostatku učeben. V době volna mohli studenti využívat malé učebny na dělení nebo školní dvůr-

(celkové hodnocení B-C)

ad c) Technické zajištění expedičních výzkumů odpovídalo minulým letům. Považujeme ho vzhledem k charakteru a zaměření výzkumů za poměrně optimální. Vícemístné auto se nám podařilo získat díky sponzorovi.

(celkové hodnocení A-B)

4) Obecně:

Rozvoj spolupráce s rodiči studentů, efektivní informační systém a zpětná vazba, nepřímé zapojení rodin studentů do práce a života školy.

Školní rok 2017/2018

a)

Pokračovat ve včasém informování zákonných studentů o výchovných a vzdělávacích problémech jejich dětí. Snažit se při jejich řešení nadále využívat služeb Pedagogicko – psychologické poradny. Včas zprovoznit systém „elektronického indexu“.

Zapojit rodiče studentů do řešení dlouhodobé stabilizace zázemí školy.

b)

Zachovat informování studentů, rodičů i veřejnosti prostřednictvím školních webových stránek a facebooku

ad a) Informování rodičů studentů se v hodnoceném roce bylo poměrně dobré, mj. díky systému informačních emailů, školního webu a facebooku. Informování rodičů stran absence, resp. včas neomluvených hodin bylo o něco lepší, než v uplynulých letech, byl nadále využíván systém EDUKIT. Zde byl hlavním problémem opožděné zapisování docházky a probrané látky některými učiteli a ředitelem školy. Na tento problém se do budoucna chceme zaměřit.

Elektronický index byl nadále také realizován v rámci systému EDUKIT, nicméně stále nefungoval optimálně, jak ze strany systému (absence přehledových kolonek ad.), tak včasného doplňování informací některými vyučujícími (mj. z důvodu jejich časové náročnosti). Proto stále významnou funkci zaujímal klasický index papírový, který měl již

druhý rok uživatelsky příjemnější podobu připomínající skautskou stezku

Ve větší míře vyučující využívali přímou e-mailovou komunikaci s rodiči studentů v případě výchovných problémů, nebo, a to především, špatných studijních výsledků, přípravy do školy atd. S rodiči problémových studentů bylo zorganizováno několik informačních schůzek, kde se část problémů podařilo vyřešit.

Služby pedagogicko–psychologické poradny byly doporučovány rodičům některých studentů, řada z nich její služby i využili. Vnitřní výchovné i vzdělávací problémy se nám dařilo řešit interně. Nabídku ještě rozšířila práce školní psycholožky Mgr. Lenky Rárgové, která v hodnoceném roce na naší škole nadále působila.

(celkové hodnocení B)

ad b) Informování rodičů i veřejnosti bylo nadále dobré díky provozu webových stránek školy. Ty totiž umožňují snadnou administraci ze strany jednotlivých vyučujících, proto byly informace aktuální a přehledné. K informovanosti přispělo i využití aplikace kalendáře Google. Nadále fungovalo i zasílání důležitých zpráv e-mail, v případě naléhavých situací i zpráv sms; tento krok byl rodiči i studenty všeobecně hodnocen velmi pozitivně. Studijní záležitosti (domácí úkoly apod.) byly prezentovány prostřednictvím systému EDUKIT.

K informovanosti dále přispíval i provoz sociální sítě facebook a instagram. Zvláště oblíbenými byly nadále příspěvky – krátké reportáže přímo z výjezdových akcí školy, které sledovali nejen rodiče studentů, ale i širší veřejnost přátel školy. Informovanost veřejnosti o škole prostřednictvím několika novinových článků a televizních a rozhlasových reportáží a pořadů (Hospodářské noviny, Český rozhlas, Česká televize ad.)

(celkové hodnocení A-B)

5) Obecně:

Práce se studenty se speciálními vzdělávacími potřebami (přiznanými podpůrnými opatřeními), jejich integrace do běžných tříd. Práce se studenty přicházejícími nově do Přírodní školy, příp. se studenty s odlišným mateřským jazykem.

Školní rok 2017/2018

a) Věnovat pozornost studentům primy (ksí) pomáhat jim zvládat nároky a specifika na Přírodní škole, zvl. podmínkový systém. V této souvislosti využít patrony nových studentů z vyšších ročníků. Nadále se věnovat problémovým žákům v tercii (Ný), kvartě, (Mí) i septimě (Lambda). Komunikace s rodiči. Pravidelně spolupráci s externí školní psycholožkou Mgr. Lenkou Rárgovou.

b) Výchovná poradkyně Mgr. Štěpána Čiperová ve spolupráci se školní psycholožkou, třídními učiteli a PPP pro Prahu 7 si stanovila cíl systematicky se věnovat studentům se specifickými vzdělávacími potřebami a přistupovat k nim individuálně. V případě potřeby jim na základě vlastní školní diagnostiky vypracovat plán pedagogické péče. Nebo na základě doporučení PPP vypracovat individuální vzdělávací plán a na něj navázané podpůrné opatření. Zvýšenou pozornost a pedagogickou péči věnovat dvěma studentům ze sekundy (Ný), kteří mají jiný mateřský jazyk. Na základě doporučení PPP pro ně bude rozšířená výuka českého jazyka.

c) Ve spolupráci školního metodika prevence PhDr. Jaroslava Najberta, výchovné poradkyně Mgr. Štěpány Číperové, školní psycholožky Mgr. Lenky Rázgové a třídních učitelů se zaměřovat ve třídách na základě minimálního preventivního programu na práci s kolektivem. Programy se mohou realizovat ve třídnických hodinách, v rámci středních programů nebo i na školních výjezdech.

ad a) Tercie (Ný) se dobře zorientovala v podmínkovém systému. Stále však byla potřeba poskytovat některým studentům zvýšenou podporu, a to za spolupráce třídního učitele, patronů a rodičů jednotlivých žáků. Podpora studentů se SVP viz bod B)

Ve všech třídách dále probíhal práce se studenty s výchovnými problémy hlavně ve spolupráci třídních učitelů a ředitele školy se školní psycholožkou, výchovnou poradkyní, školním metodikem prevence a rodiči.

Kvarta (Mí) - v této třídě bylo třeba dále pracovat se studenty s výchovnými problémy. Tuto situaci jsme řešili se studenty na několika úrovních: napomenutí a u některých studentů udělením důtky. Dále jsme se snažili studentům nabídnout zapojení do školních aktivit a tím je opakovaně upozornit na příležitosti, kde se mohou realizovat ve prospěch kolektivu. Během školního roku jsme aktualizovali a probírali konkrétní postupy v rámci celého kolektivu učitelů a komunikovali jsme opakovaně s několika rodiči studentů.

Septima (Lambda) – Ve třídě došlo po odchodu dvou problémových studentů k výraznému zklidnění kolektivu. Dále jsme se snažili studenty zapojovat do školních aktivit a projevit v nich zájem o školní dění a samosprávu. Dále sledujeme studenta, kterému vyšlo v sociometrickém šetření, že je ohrožen v kolektivu. Jeho pozice se zlepšuje, je ovšem třeba ještě zapracovat na jeho vzdělávacích obtížích a na obtížích plynoucích z jeho sociokulturního znevýhodnění (pochází z dětského domova).

Nadále se nám velmi osvědčila spolupráce s psycholožkou Mgr. Lenkou Janouškovou, která jednou týdně docházela do školy, poskytovala konzultace studentům i učitelům PŠ a pravidelně pracovala s několika studenty, kteří měli výchovné a prospěchové problémy.

Problémy se studenty, u kterých se projevovaly výchovné problémy, jsme se snažili řešit v několika rovinách. Jednak jejich zapojení do školních aktivit a nalezení takové role, která by vyzdvihovala jejich kladné stránky, mj. i pomoc při přípravě akcí pro mladší atd. Významnou roli hraje i nabídka celé řady mimoškolních aktivit, do kterých se děti mohou zapojit.

Snažili jsme se zapojit i jejich spolužáky, příp. u mladších studentů jejich patrony, i když se nám ne vždy potenciál tohoto systému podařilo plně využít. Dále pravidelné informování rodičů a společné hledání postupů a pravidel, které by pomohly řešit vzniklé problémy. Komunikace s rodiči probíhala nejen v rámci třídních schůzek, ale i elektronicky a formou individuálních konzultací, v některých případech poměrně intenzivní.

Ve třídách jsme také dále využívali informace s diagnostického sociometrického šetření, které nám dalo cenné informace o tom, jak vypadají třídní kolektivy. Na jeho základě byly na začátku školního roku vytvořeny nové kruhy ve třídě (Mí), které velmi dobře fungovaly.

Obecně se nám, mj. z důvodu malého kolektivu a charakteru práce Přírodní školy, daří výchovné problémy včas odhalovat a poměrně efektivně řešit. Kromě práce se studenty se SVP jsme také průběžně reflektovali atmosféru ve školním kolektivu i v kolektivech jednotlivých tříd- třídnické hodiny, studentská rada, společné programy na výjezdech, reflexe školního roku atd .

(celkové hodnocení A-B)

ad b) V tomto školním roce pokračovala diagnostická činnost v oblasti SVP hlavně ve spolupráci s PPP. Spolupracovali jsme s PPP pro Prahu 7, kde má naši školu na starosti Mgr. Lenka Pristačová. Spolupráce s poradnou byl v letošním školním roce intenzivnější, probíhala častá mailová i telefonická konzultace výchovné poradkyně s PPP, která vedla k lepšímu využití poskytované podpory.

Na základně diagnostických vyšetření jsme obdrželi několik aktualizovaných zpráv starších studentů. I jsme v průběhu roku diagnostikovali nové studenty s SVP.

Během roku poskytovala výchovná poradkyně informace o jednotlivých studentech s SVP vyučujícím. Cílem bylo, co nejlépe vyhovět potřebám studentů a zefektivnit jejich výuku. Probíhaly konzultace mezi výchovnou poradkyní, školní psycholožkou a třídními učiteli. Výchovná poradkyně na začátku školního roku předala vyučujícím stručný manuál pro práci se studenty s SVP a také seznam studentů se SVP, který je každý rok aktualizovaný. Výchovná poradkyně průběžně informovala vyučující o jednotlivých potřebách studentů. Ne vždy se ovšem dařilo, aby vyučující různých předmětů, hlavně cizích jazyků využívali dostatečné podpory pro studenty se SVP. Na tomto bodě bude třeba ještě zapracovat. Zejména vyslat některé vyučující na školení věnující se práci se studenty se SVP.

Ve školním roce 2017/2018 nám do školy přibyla nová třída prima (Ksí). V nové třídě bylo třeba zapracovat na utvoření dobrého kolektivu a podpoře studentů ve zvládnání školních povinností. Ve třídě studují dva studenti druhým stupněm podpůrných opatření bez IVP a jeden student s prvním stupněm PO.

Ve třídě tercie (Ný) se největší pozornost věnovala dvěma studentům s jiným mateřským jazykem, kteří měli navýšené a individuální hodiny českého jazyka a anglického jazyka. Jeden ze studentů měl i individuální hodiny matematiky. Oběma studentům byl ve spolupráci s PPP pro Prahu 7 vytvořen IVP. Oba studenti udělali velký pokrok v českém jazyce, ale vzhledem k maturitní zkoušce, kterou budou skládat stejnou, jako rodilí mluvčí je třeba dále na výuce českého jazyka intenzivně pracovat. Ve třídě studují ještě tři další studenti s prvním stupněm PO.

Ve třídě kvarta (Mi) studovali tři studenti podle IVP dva jsou s druhým stupněm PO a jeden se třetím stupněm PO, v průběhu roku přibyla ještě čtvrtá studentka s IVP ze zdravotních důvodů. Dalších šest studentů má první stupeň podpůrných opatření.

V septimě (Lambda) se na základě IVP vzdělával jeden student, kterému byla v rámci IVP poskytována individualizovaná výuka ČJ a pedagogická intervence v matematice. Další student studoval s podpůrnými opatřeními druhého stupně bez IVP a jedna studentka s prvním stupněm PO.

Celkově jsme na konci školního roku měli 21 studentů se specifickými vzdělávacími potřebami z toho sedm mělo IVP. Všechny individuální vzdělávací plány přispěly k lepšímu zvládnání studijních povinností a ve většině případech i k lepšímu prospěchu. Zbývající studenti měli stanoveny určité podpůrné a vyrovnávací mechanismy, které jim pomáhaly překonat studijní obtíže. Je potřeba učitele o jednotlivých studentech a jejich uzpůsobeních

pravidelně informovat, což se děje na týdenních a měsíčních poradách, případně je možná jakákoliv individuální konzultace s výchovnou poradkyní. Probíhá komunikace mezi třídními učiteli a výchovnou poradkyní. Zapracovat by se dalo na zlepšení zpětné vazby od studentů, co jim pomáhá, co by ještě potřebovali.

(Celkové hodnocení A - B)

ad c)

Dle plánu v minimálním preventivním programu jsme zařadili tematické preventivní bloky do výuky v předmětech občanská výchova, základy společenských věd, biologie, výchova ke zdraví a tělesná výchova.

Preventivní programy byly realizovány standardně ve vyučovacích hodinách (Bi, Ov, ZSV, Tv), v projektových středách a na výjezdech.

Pro třídu Ný jsme realizovali středeční program zaměřený na dospívání a prevenci sexuálně rizikového chování. Třída Mí a Lambda měla program zaměřený na prevenci onemocnění virem HIV v Domě světla, tento program byl kromě informativní části zaměřen i na toleranci a chápání lidí se zdravotním handicapem, zároveň jako prevence sexuálně rizikového chování. Třída Mí měla také program v rámci hodin OV na rozpoznání stereotypního chování. Třída Kappa měla program věnovaný těhotenství a porodu, který mohl přispět ke zdravému sebepojetí a přípravě na budoucí život.

(celkové hodnocení A-B)

6) Obecně:

Využití výsledků práce (zvl. projektů Přírodní školy) na veřejnosti

Školní rok 2017/2018

a)

Prezentovat na veřejnosti výsledky Expedice Tepelsko 2017, především formou veřejně šířeného časopisu a prezentací na školách, vč. míst v regionu. Stejně jako v minulém roce zorganizovat prezentace studentských výzkumů i na školách v Praze a ve Středočeském kraji. Ve spolupráci se studenty a navštívenými regiony hledat další využití expedičních výzkumů.

b)

Prezentovat zkušenosti s projektovou výukou a pedagogickým systémem Přírodní školy na seminářích na Přírodovědecké, Pedagogické a Matematicko-fyzikální fakultě UK, příp. dalších odborných nebo zájmových fórech.

c)

Uskutečnit kulturní večer - akademii Přírodní školy v Salesiánském divadle a filmový večer, příp. i další veřejná vystoupení s uměleckými projekty studentů, pokusit se využít připravených studentských divadel na více představeních pro veřejnost.

d)

Pokračovat ve spolupráci s Dětským domovem Pyšely, ve spolupráci s jejich vedením hledat nové efektivní formy spolupráce, co nejvíce odrážející reálné potřeby dětí z DD. Taktéž pokračovat ve spolupráci se Salesiánským centrem v Praze (SHM).

e)

Pokračovat ve spolupráci s organizacemi i jednotlivci navazující na celoškolský projekt věnovaný holocaustu a nacistické perzekuci Tereziánská štafeta.

f)

Pokračovat ve spolupráci se školami, které se inspirovaly pedagogickým systémem Přírodní škola, zvl. ZŠ Otevřeno z Benátek nad Jizerou, Hořickým gymnáziem, ZŠ Strossmayerovo náměstí ad. V rámci projektu Kolega navázat spolupráci se ZŠ Mnichovice.

ad a) Časopis se podařilo úspěšně vytvořit a vytisknout. Ten byl pak během podzimu distribuován na školách a dalších místech v Praze a okolí.

Prezentace našich studentů proběhly během podzimu v základních a středních školách v Praze (gymnázium Jižní město, Trojské gymnázium, Svobodná škola Letohradská), Kralupech nad Vltavou, Dolních Břežanech a Středoklukách. Dále v regionu, tj. na gymnáziu Mariánské Lázně a ZUŠ Bečov nad Teplou (pro veřejnost). Z důvodu velké náročnosti jsme nerealizovali podzimní prezentace pro veřejnost v Praze.

(celkové hodnocení A)

ad b) Během zimního semestru proběhla prezentace výsledků Expedice Tepelsko 2017 v rámci výuky na Pedagogické fakultě UK. Součástí bylo i psaní zpětné vazby na práce a vystoupení našich studentů ze strany posluchačů – studentů učitelství. Vybrané expediční výstupy studenti předvedli i dalším studentům učitelství z Pedagogické fakulty UK během jejich návštěv na naší škole.

Znovu se nám také podařilo prezentovat přírodovědně orientované projekty i studentům učitelství biologie na Přírodovědecké fakultě UK, kteří navštívili přímo naši školu v rámci didaktického semináře. Tím se podařilo zvýšit i úroveň odborné reflexe naší i studentské práce v těchto oborech. Systém Přírodní škol byly prezentován i v rámci didaktického semináře na Matematicko-fyzikální fakultě UK.

(celkové hodnocení A)

ad c) Školní akademii se úspěšně podařilo uskutečnit. Proběhla opět v Salesiánském divadle v Kobylisích a žáci naší školy na ní představili čtyři divadelní kusy. Ukázky z těchto představení je možné shlédnout na webu.

Filmový večer se nám v hodnoceném školním roce nepodařilo realizovat. Filmy vzniklé v rámci projektového týdne představíme veřejnosti během podzimu 2018.

Žáci tercie Přírodní školy vystoupili se svým divadelním představením Tereziánské zvony v Divadle Oskara Nedbala v Táboře (mj. v rámci diecézní pouti) Na jedno z těchto vystoupení navazoval workshop věnovaný perzekuci Židů během 2. světové války a životu a tvorbě dětí a mládeže v tereziánském ghettu pro školy z Tábora a okolí. Premiéra se uskutečnila v říjnu na půdě v jednom z tereziánských domů.

Prima Ksír vystoupila se svým představením Řeka, která teče pozpátku v odlehčovacím centru pro seniory v Praze 7, na ZŠ Open Gate a ve Strašnickém divadle.

(celkové hodnocení A)

ad d) Během školního roku 2017/2018 jsme uskutečnili několik akcí pro děti z patronátního

Dětského domova Pyšely. Akce probíhaly ve volném čase a byla pro naše studenty dobrovolná. Účast i efektivita byla dobrá. Návštěvy byly nicméně velmi časté, podařilo se vytvořit zcela konkrétní přátelství mezi našimi studenty a dětmi z DD. Ve spolupráci s o.s. Opři se jsme se s některými studenty pokračovali s pomocí s doučováním dětí v DD.

Na podzim 2017 jsme společně se studenty našeho gymnázia již po několikáté připravili a realizovali celodenní kurz první pomoci pro děti z Kobylis ve spolupráci se Salesiánským Klubem Mládeže v Praze – Kobylisích. Zájem byl velký, kromě kurzu pro děti probíhal paralelně i workshop i pro zájemce z řad dospělých.

Na přípravě a realizaci všech těchto akcí se podíleli naši studenti pod metodickým vedením pedagogů. Část programu pro dospělé byla vedena našimi absolventy – tč. již studenty zdravotnických oborů VŠ a VOŠ.

ad f) Realizovali jsme několik společných akcí se ZŠ Otevřeno, mj. projekt elektřina vedený vrstevnickým učením našich studentů. Podobně jsme si vzájemně prezentovali projekty se žáky a učiteli ZŠ Mnichovice. Žádná akce s Hořickým gymnáziem se bohužel nepodařilo realizovat.

(celkové hodnocení A)

ad e) Aktivity projektu Tereziánská štafeta byly velmi rozsáhlé a jsou přehledně shrnuty na webu, který naši studenti v rámci tohoto projektu vytvořili www.terezinskastafeta.cz. Obecně lze hodnotit, že se podařilo zapojit do tématu celou řadu dalších škol a mladých lidí a taktéž navázat pracovní i osobní kontakty z přeživšími šoa, zvl. v rámci spolupráce s Tereziánskou iniciativou. Za významnou považujeme i dobrou spolupráci s Památkem Terezián a Židovským muzeem v Praze. Důležitou součástí projektu byla již zmíněná představení Tereziánské zvony během podzimu.

Nadále pokračovalo putování výstavy „Vedem – cesta tereziánských kluků stále pokračuje“.

(celkové hodnocení A)

Autoevaluace v dalších důležitých oblastech

Vzdělávací program školy

Soulad školního vzdělávacího programu s RVP

V tomto školním roce probíhala výuka podle ŠVP pro nižší stupeň studia v primě (ksí), tercii (ný) a kvartě (mí), podle ŠVP pro vyšší stupeň pak v septimě (lambda). Celkově lze zhodnotit, že ŠVP naší školy byl v dostatečném souladu s RVP, i když jsme na základě našich zkušeností začali připravovat další drobné úpravy ŠVP pro další školní roky. Výuka v jednotlivých předmětech byla s ŠVP v souladu, pouze se v některých předmětech nepodařilo probrat všechnu učební látku v ŠVP stanovenou a byla přesunuta do dalšího ročníku.

Základním problémem předchozích let, na který jsme byli na jaře 2014 upozorněni i inspektory ČŠI byl nesoulad mezi učebním plánem, rozvrhem hodin a reálně odučenými, resp. zaznamenanými vyučovacími hodinami v třídních knihách. Abychom těmto disproporcím zabránili, vypracovali jsme systém celoročního rozvrhu hodin. Kromě běžných výukových

týdnů (kterých je většina) byl vypracován zvláštní rozvrh hodin i na jednotlivé výjezdy a projektové středy tak, aby byl celkový roční počet vyučovacích hodin jednotlivých předmětů předepsaných RVP byl během celého roku naplněn.

V průběhu roku byl pak průběžně sledován plán a konfrontován s reálným počtem odučených hodin jednotlivých předmětů. Celková bilance hodnoceného školního roku byla tak v celkovém počtu v dobrém souladu s ŠVP. K průběžné evidenci a korekci přispěl pozitivně i systém Edukit. Celkově byla tedy situace velmi dobrá.

(celkové hodnocení A-B)

Další programová nabídka např. pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, variabilita programu – dotace předmětů, volitelné předměty, projekty, kurzy, průřezová témata.

Při hodnocení žáka s SPU se vychází z obecně platné legislativy. Vzhledem k tomu, že je ve škole malý počet studentů, zajišťuje se individuální přístup během celé výuky a zvláště v rámci výjezdů a projektů. I když je klasický volitelných předmětů málo (bylo by to obtížné z hlediska velikosti školy zajistit personálně i finančně), je značná variabilita a volitelnost v rámci realizace jednotlivých projektů a studijních výjezdů (zvl. výjezdu zaměřených na umělecké projekty a Expedice). Podrobně viz kniha „Přírodní škola – cesta jako cíl“, resp. ŠVP, resp. první část této zprávy.

V hodnoceném školním roce proběhla řada dobrovolných akcí ve volném čase studentů (viz. jejich přehled na školním webu), zvl. několik návštěv Dětského domova Pyšely, několik celodenních výletů do okolí Prahy, pravidelné návštěvy akvaparku, již zmíněné akce v rámci projektu Tereziánská štafeta, několikadenní akce ve Svatém Janu pod Skalou, zaměřené mj. na rozvoj skupinové dynamiky mladších a výcvik organizačních schopností starších a dále letní putování Krušnými horami na které navazovalo splutí části Ohře. Všechny akce, navzdory tomu, že se konaly ve volném čase, se zúčastnilo poměrně mnoho studentů (od cca 10 do 40 podle typu a zaměření akce).

Probíhala práce i s mimořádně nadanými studenty. Nejen podporou jejich aktivní účasti na školních projektech, ale i zapojení do vrstevnického učení, účasti na oborových olympiádách nebo individuálním formování v rámci tvorby profilových prací.

Domníváme se, že Přírodní škola dostatečně bere v úvahu individuální zájem a zaměření jednotlivých studentů a nabízí jim poměrně široké spektrum činností a možností vlastní realizace a individuální cesty jak v rámci výuky, tak i v dalších aktivitách školy.

(celkové hodnocení A)

Průřezová témata byla realizována především v rámci výjezdů a projektů. Kromě k tomuto účelu věnovaných projektových střed šlo především o kurz první pomoci v rámci březnového projektového výjezdu ve Svatém Janu pod Skalou, tvorba uměleckých projektů v lednu, výjezdu do Vyskytné, kde byl zvláštní důraz kladen na zapojení studentské samosprávy a Expedice Tepelsko 2017 (viz. výše). Část průřezových témat bylo v souladu s ŠVP realizováno ve výuce jednotlivých předmětů a v rámci hodiny tzv. školního fóra (zvl. oblasti Osobnostní výchova a Výchova demokratického občana)

Přehled průřezových témat a příslušných výjezdů, příp. dalších školních projektů a aktivit, v rámci kterých byly realizovány:

- 1 **Osobnostní a sociální výchova** (úvodní výjezd září Táborsko-Příbramsko, volné pokračování projektu Terezínská štafeta, prezentace výzkumných projektů na školách v Praze a regionech, projektový výjezd do Orlických hor zaměřený na umělecké projekty a sportovně – turistické aktivity, výjezd do Svatého Jana pod Skalou, peer programy pro základní školy (Mandala, Klíček, ZŠ Otevřeno, ZŠ Strossmayerovo nám.), školní akademie, sociálně – psychologické hry a aktivity na sebezpoznání na výjezdech a v rámci projektových dopolední a hodin občanské výchovy); systém práce patronů (starší studenti patronují mladší, pomáhají jim s adaptací a řešením problémů), práce studentské samosprávy, akce v Dětském domově Pyšely.
- 2 **Výchova demokratického občana** (Práce studentské rady, zpětná vazba vyučujícím a škole na konci roku – zástupci studentské rady na učitelském soustředění, aktivity v rámci projektu Terezínská štafeta – problém práv občanů, institucionalizovaného násilí a totalitních tendencí ve společnosti, Expedice Ralsko – červen 2018 – samospráva v rámci organizace expedice i práce jednotlivých studentských skupin – kontakty s místními občany, institucemi a orgány státní správy a samosprávy, diskuze na aktuální témata v hodinách společenskovedních předmětů i ranních společných shromážděních školy.
- 3 **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** (diskuze o aktuálních mezinárodně politických problémech na společných shromážděních školy a v hodinách Ov (ZSV) a D, mezinárodní komunikace v návaznosti na prezentaci výstupů projektu Terezínská štafeta – Kanada (Jiří Brady), Izrael (Chava Pressburger). diskuze o regionálních konfliktech ve světě a uprchlické krizi a xenofobii v Evropě, pomoc s integrací a vzděláváním chlapců ze syrské rodiny.
- 4 **Multikulturní výchova** (akce pro děti z Dětského domova Pyšely - pomoc mladším dětem ze sociokulturně znevýhodněného prostředí, projekt Terezínská štafeta – židovské náboženství, historie a kultura, projekty v rámci výuky společenskovedních předmětů, diskuze o aktuálních kauzách, prezidentských volbách ad., aktuality a diskuze na ranních společných shromážděních školy), setkávání a spolupráce s romským sborem Čhavorenge, pomoc s integrací a vzděláváním chlapců ze syrské rodiny. pomoc s integrací a vzděláváním chlapců ze syrské rodiny..
- 5 **Environmentální výchova** (celodenní projekty v okolí Prahy – poznávání přírody, praktický průzkum ekosystémů ad.; Expedice Ralsko 2018 – vliv zaniklých prvků krajiny na přírodu, dokumentace a likvidace odpadků v katastru obce Teplá, biologický průzkum rybníční soustavy, průzkum ekosystémů v rámci jarního výjezdu do Vyskytné u Křemešníka).
- 6 **Mediální výchova** (projektový výjezd zaměřený na umělecké projekty a sportovně – turistické aktivity – leden 2018; školní akademie a filmový večer, tvorba tiskových zpráv v rámci výstupů projektu Terezínská štafeta, komunikace s médii, tvorba a provoz webových stránek vedem-terezin.cz a www.terezinskastafeta.cz, tvorba vlastních článků studentů v rámci přípravy školního časopisu Tepelsko 2017, programy v rámci výuky společenskovedních předmětů, rozbor aktuálních mediálních zpráv na ranním společném shromáždění)

Přehled výjezdů a vícedenních projektů:

- 1) Úvodní výjezd – Tábor – Milevsko – Orlík – Smolotely – Příbram (září 2017, 5 dní). Pěší putování kombinované - tělesná výchova, příroda, historie a současnost regionu, návštěva významných přírodních a kulturně – historických památek regionu, rozvoj

skupinové dynamiky školního kolektivu, informace a plány na nový školní rok. Adaptace nových studentů primy.

- 2) Adaptační výjezd primy do Svatého Jana pod Skalou.
- 3) Výjezd zaměřený na Evropskou unii a sportovní aktivity, Chata Zvonice (7 dní, listopad 2017). Simulace jednání rady EU, rozvojové programy EU, turistické a sportovní aktivity, aktivity zaměřené na rozvoj kooperace a práce ve věkově smíšených skupinách.
- 3) Výjezd zaměřený na umělecké projekty a zimní sportovní aktivity, Orlické hory, (leden 2018, 8 dní).
- 4) Výjezd – Svatý Jan pod Skalou (4 dny, prima – ksí, tercie – ný, kvarta - mí). Kurz první pomoci + simulační závod, exkurze do Chrustenické šachty, výroby chladících zařízení a RZS Beroun, zapojení studentské samosprávy do přípravy a organizace výjezdu, rozvoj skupinové dynamiky.
- 5) Výjezd k Vyskytné u Křemešníka (7 dní, prima ksí, tercie – ný, kvarta - mí). Environmentální výchova, sportovní a skupinové aktivity, malba v plenéru, rukodělné aktivity. Velký důraz na zapojení studentské samosprávy do přípravy, chodu a hodnocení akce.
- 6) Expedice Ralsko 2018 – Bělá pod Bezdězem a okolí (12 dní, všechny třídy červen 2018). Obecný text o expedici je součástí knihy „Přírodní škola – cesta jako cíl“ a ŠVP pro oba stupně studia. Průběh, realizované projekty a výstupy v tomto roce jsou uvedeny v první části této zprávy a časopise „Ralsko 2018“.
- 7) Výjezd Energetické zdroje 2017. Projekt Energetické zdroje umožňuje studentům seznámit se na vlastní oči s hlavními technologiemi výroby elektrické energie a těžbou surovin na území Německa. Jedná se o několikadenní exkurzi doplněnou přednáškami.

(celkové hodnocení A - B)

Projekty byly podrobně hodnoceny v první části této zprávy.

Krátkodobé projekty probíhaly většinou v rámci střed a byly hodnoceny zpravidla vždy po akci příslušnými vyučujícími, příp. studentskou radou. Podařilo se realizovat čtyři zcela volitelné dny, ve kterých si studenti vybírali program napříč ročníky. Celkově lze hodnotit tyto projekty jak velmi úspěšné. Mimo vzdělávací aspekt bych rád vyzdvihl jejich pozitivní vliv na celkové klima ve škole, vztahy mezi studenty navzájem i studenty a vyučujícími. V některých případech máme ještě rezervy ve zpětné reflexi těchto projektů mezi vyučujícími, případně i se studenty.

(celkové hodnocení A-B)

Průběh vzdělávání

Průběh vzdělávání se zřetelem k vytváření cílových kompetencí ŠVP

Vzhledem k realizovaným projektům, způsobu fungování školy i úrovni výuky byly cílové kompetence dosahovány velmi dobře. Z hlediska cílových kompetencí a obecně výchovných cílů docházelo k jejich rozvoji především v rámci realizovaných projektů, zvláště uměleckých a výzkumných docházelo podle našeho názoru k dobrému rozvoji schopnosti kooperace a týmové práce, sebereflexe a sebevyjádření jednotlivých studentů a to jak verbální, tak i písemnou a uměleckou formou. Velmi dobře se rozvíjela schopnost ústního projevu a vystoupení na veřejnosti, diskuze, formulace a obhájení vlastních názorů. Řešení aktuálních problémů ve školním kolektivu (zvl. v jednotlivých třídách) přispělo k většímu vzájemnému poznání mezi dětmi a větší toleranci a v důsledku i ke zlepšení kamarádských vztahů.

K dosahování cílových kompetencí v oblasti učení napomáhala výrazně i práce v rámci podmínkového systému. K rozvíjení této kompetence přispívá na naší škole taktéž vzájemná pomoc studentů – zvl. v rámci systému patronů, která je v některých případech velmi efektivní a individuální práce se studenty (a to jak se slabšími, tak i nadanými), která je u nás ulehčená celkově malým školním kolektivem.

Vytváření jednotlivých cílových kompetencí ve vztahu k jednotlivým složkám pedagogického systému Přírodní školy i jednotlivým typům projektů a akcí je podrobně vypracováno v ŠVP pro vyšší i nižší stupeň studia.

Speciálně jsme se zaměřili na jejich rozvoj u studentů nižšího stupně, ať to byly kompetence sociální (dobrovolné akce, aktivity v třídnických hodinách a školního fóra, výjezdová divadelní představení, sociálně-psychologické programy v rámci středečních projektových dní a školních výjezdů, práce v malých skupinách – studentské kruhy) nebo kompetence k učení (individuální práce s dětmi, pomoc jejich patronů, podmínkový systém) a další. Obdobně byly v rámci systému školy vytvářeny cílové kompetence i u starších studentů – mj. i jejich zapojení do organizační práce a pomoci mladším studentů (viz ŠVP a knihu Přírodní škola – cesta jako cíl).

Vzdělávání probíhalo v hodnoceném období bez zásadních problémů. Díky již zmíněnému propočtu a ročnímu rozvrhu hodin byl odstraněn nesoulad mezi plánem a reálně realizovaným počtem vyučovacích hodin. Jediným větším narušením byly absence vyučujících v rámci sezónních onemocnění, i když celkově lze říci, že v hodnoceném období se situace na rozdíl od předchozích let mírně zlepšila. Tomu se snažíme předcházet i tím, že vyučujícím nabízíme zdarma očkování proti sezónní chřipce přímo na pracovišti.

Ve většině předmětů se podařilo dosáhnout souladu mezi počtem odučených hodin a učebním plánem. Snažili jsme se, aby hodiny v podstatě neodpadaly, pokud byl některý vyučující nemocný a hodiny nemohly být suplovány odborně, byly vyučovací hodiny vyměněny, aby o ně studenti nepřišli. Zároveň jsme se snažili, aby realizované projekty přímo navazovaly na učební látku probíranou v jednotlivých předmětech a tak byla tato probírána i v rámci nich. Proto se ve většině předmětů podařilo probrat, procvičit a vyzkoušet učební látku rozvrženou v učebních osnovách a tematických plánech.

(celkové hodnocení A-B)

Přehled cílových kompetencí a jejich rozvoj:

Kompetence k učení

Práce v podmínkovém systému v rámci jednotlivých předmětů (viz ŠVP), vrstevnické učení - práce patronů, možnost pro studenty vedení hodiny nebo programu v jiných třídách nebo v rámci programu pro veřejnost (kurzy první pomoci, workshopy Tereziánské štafety), individuální konzultace vyučujících, diskuze a aktivity v rámci třídnických hodin. Zvláštní pozornost byla věnována novým studentům sekundy společně s učiteli a jejich patrony, kteří jim při přípravě a doučování mnohdy pomáhali, byly děti individuálně vedeny k zvolení optimálních strategií učení, organizaci času a koncentraci při práci. Ve spolupráci se školní psycholožkou Lenkou Rázgovou se podařilo zorganizovat v primě a kvartě program zaměřený na vyrovnávání se se stresem a plánování času. Lenka se individuálně věnovala v době svých konzultačních hodin celé řadě studentů (nejen s SPU), setkání byla ve většině případů zaměřena na rozvoj kompetence k učení.

Další důležitou aktivitou, kde k rozvoji kompetenci k učení dochází, jsou nepovinné tzv. lektorské praxe, v rámci kterých studenti vedou celé vyučovací hodiny, buď ve vlastní, nebo i v jiných třídách. Výuce předchází plánování vyučovací hodiny s příslušným vyučujícím, hledání vhodných metod a postupů během vyučovací hodiny. Po hodině, kterou vyučující hospituje, následuje rozbor. V hodnoceném školním roce proběhlo těchto „hodin lektorské praxe“ – vrstevnického učení celá řada a významně přispěly i k rozvoji schopnosti učit se u těch, kteří o tomto procesu byli nuceni přemýšlet „z druhé strany“.

Obecně hodnotíme rozvoj této kompetence za uspokojivou, do budoucna bychom rádi programy, kde se děti přímo budou učit různé způsoby učení, procvičovat apod. rozšířili.

(celkové hodnocení A-B)

Kompetence k řešení problémů

Příprava a realizace výzkumných a dalších projektů, příprava materiálů a rozvržení úkolů v souvislosti s organizací kurzu první pomoci v Salesiánském centru v Kobylisích, Expedice 2017 a 2018, zapojení studentské rady do života školy a řešení běžných problémů, příprava a organizace výjezdů do DD Pyšely, adaptačního kurzu nové primy, volitelného dne, školních výjezdů, uměleckých i expedičních projektů, děti z romského sboru Čhavorenge, participace dětí na přípravě a organizaci studijních akcí a výjezdů.

Řešení problémů provozu školy i studentského kolektivu je jedním z důležitých témat jedná studentské rady – sami studenti své problémy předkládají a společně s vyučujícími hledají řešení, na jejich organizaci by i sami participovali (viz zápisy z jednání studentské rady na školních webových stránkách v sekci lidé/studentská rada). Poprvé se v tomto roce uskutečnilo i společné jednání studentské a pedagogické rady, na kterém se řešila společná ožehavá témata. Do budoucna bychom v tom chtěli pokračovat.

Rozvoj této kompetence je velmi dobrý, studenti jsou s různými typy problémů konfrontováni v podstatě každodenně a s pomocí vyučujících i starších spolužáků se je postupně učí řešit. Za důležité pokládáme, že nejde o problémy umělé, ale takové, které vycházejí z úkolů a cílů jednotlivých projektů a mají přesah do okolní společnosti.

(celkové hodnocení A)

Kompetence komunikativní

Veřejné prezentace výsledků projektů a jejich metodická příprava, vrstevnické učení, programy v rámci Expedice 2017 a 2018 (oral history, jednání na úřadech ad.), příprava projektů a výjezdů - jednání na úřadech a dalších institucích, práce studentské samosprávy,

akce pro děti v Dětském domově Pyšely, programy a akce pro veřejnost, realizace divadelních představení a amatérských hraných filmů atd. Příprava a realizace akcí v projektu Tereziánská štafeta (velkou měrou záležitost samotných studentů).

K různým formám komunikace jsou naše děti vedeny postupně v rámci celé řady aktivit a akcí, mj., i v rámci fungování studentské samosprávy, ale i třídnických hodin a setkání školního společného shromáždění, jednání Etické komise. Jejich schopnosti jsou v tomto směru i na základě hodnocení vnějších referentů v rámci populace nadprůměrné.

(celkové hodnocení A)

Kompetence sociální a personální

Akce pro děti v Dětském domově Pyšely, organizace kurzu první pomoci v Salesiánském centru, expedice, vrstevnické učení, práce studentské samosprávy, participace dětí na přípravě a organizaci studijních akcí a výjezdů, příprava a organizace aktivit pro jiné školy, práce patronů, akce pro romský sbor Čhavorenge, aktivity pro děti ve vyloučené lokalitě Ploužnice ad.

Systém Přírodní školy přímo vede žáky k zaujímání různých sociálních rolí, každý si vyzkouší jaké je to být veden i vést, pracovat v týmu i přijmout osobní odpovědnost a to nejen v rámci projektů, ale i v rámci vnitřní organizace školy. Mnoho aktivit probíhá v rámci studentských „kruhů“, které vedou zvolení „kapitáni“, nebo věkově kombinovaných malých sociálních skupin, které vznikají za účelem společné realizace zadaného úkolu nebo aktivity na výjezdech nebo přímo ve škole.

Výchova v Přírodní škole není „skleníková“, celá řada aktivit na veřejnosti, ve kterých jsou studenti aktivní, vede k jejich rozvoji i v této oblasti. Konkrétní efekt je nicméně jako vždy individuální, obecně je ale rozvoj kompetencí sociálních a personálních velmi dobrý.

(celkové hodnocení A)

Kompetence občanská

Příprava projektů Expedice ad. - jednání s členy státní správy a samosprávy, práce studentské samosprávy – rada, dispečeri, etická komise, aktivní navázání části studentů na projekt věnovaný holocaustu, rozvoj kontaktů s přeživšími oběťmi holocaustu, spolupráce s romským sborem Čhavorenge.

V rámci ranních společných setkání celé školy a výjezdových akcí se snažíme žáky seznamovat s aktuálním společenským děním a diskutovat o něm, studenti je podrobně rozebírají během hodin ZSV (Ov) i hodin třídnických. Aktivně reagují na aktuální společenské dění.

Protože se od začátku snažíme, aby život a práce Přírodní školy byly spojeny s životem a problémy okolní společnosti, je rozvoj těchto kompetencí také dobrý. Děti jsou stále vedeny k aktivnímu vztahu ke svému okolí (mj. i prostřednictvím výcviku první pomoci, akcí pro děti v DD i jinde), hledání a ochraně pozitivních hodnot, lidských práv ad.

V hodnoceném roce jsme byli osloveni ČŠI, zda-li by se naše škola stala příkladem dobré praxe právě v oblasti výchovy k občanské kompetenci žáků a jejich aktivnímu přístupu k okolnímu dění.

(celkové hodnocení A)

Kompetence pracovní

Výjezd k Vyskytné u Křemešníka (práce se dřevem, vaření, tábornické dovednosti). Dobrovolné výjezdy do Svatého Jánu pod Skalou, aktivity v DD Pyšely, výpomoc v Salesiánském centru, dobrovolnická pomoc na knižním festivalu Tabook, studentské pořádkové služby a výpomoc ve škole i na výjezdech, praktická cvičení z fyziky, chemie a biologie, pracovní aktivity v rámci projektových dní.

Pracovní aktivity považujeme v našem systému za velmi důležité – ať jsou to jednoduché aktivity manuální, tak kompetence při studentských žádostech o malé granty na naše projekty, schopnost zpracování samostatných výzkumných prací ad. Do budoucna bychom ale rádi hledali formu, jak, zvláště jednoduché manuální činnosti realizované s dětmi, rozšířit.

(celkové hodnocení A-B)

Výsledky vzdělávání

V hodnoceném školním roce se naši studenti zúčastnili srovnávacího testování v souladu s harmonogramem evaluace studijních výsledků žáků. Konkrétně se jednalo o testování Národní testování 9.tříd - Mí (Čj, M, Aj), Scio - Národní testování SŠ - Lambda (Čj, M, Aj, Nj). Studenti potvrdili velmi dobrou úroveň v anglickém jazyce a dobrou v matematice a českém jazyce.

Z hlediska prospěchu studentů bylo na konci školního roku 31 vyznamenání, 11 studentů konalo klasifikační zkoušky (DSK) a 7 reparať. 2 studenti opravné zkoušky na závěr roku nezvládli a nedokončili ročník.

Výsledky testování pravidelně konzultujeme v učitelském sboru během letního soustředění. Po této konzultaci aktuálních výsledků jsme se rozhodli přizpůsobit letošní projekty tak, aby v nich byla matematika a český jazyk více reflektovány.

Podrobný přehled výsledků testování je uveden v elektronickém archivu testování v aplikaci scio.

Z hlediska schopnosti samostatného řešení problémů, vč. věkově přiměřených výzkumných úkolů, je úroveň našich studentů velmi dobrá až výborná. Taktéž v oblasti veřejného projevu, diskuze a interpretace nasbíraných dat. Lze to sledovat především na základě výstupů jednotlivých projektů a v rámci jejich veřejné prezentace. V hodnoceném roce šlo o již zmíněnou prezentaci výsledků studentských průzkumů Expedice Tepelsko 2017 na Pedagogické a Přírodovědecké fakultě UK a dalších několika středních a základních školách v Praze a okolí, dále také proběhla prezentace realizovaných studentských výzkumných prací v rámci Expedice Ralsko 2018 pro rodiče a přátele Přírodní školy na Přírodovědecké fakultě UK v červnu 2018.

(celkové hodnocení A)

Dobré jsou také výsledky studentů v oblasti umělecko-výchovných aktivit a to opět ne ve smyslu znalostí a systematických dovedností, ale ve schopnosti vlastní tvorby, jejího naplánování i realizace (zvl. divadlo a amatérský film, poslední době i hudební produkce). Projevilo se to především při přípravě a realizaci uměleckých projektů a jejich prezentaci na školní akademii v Salesiánském divadle a dalších divadelních představení studentů (Tereziánské zvony, Řeka, která teče pozpátku).

(celkové hodnocení A-B)

Přístup k informacím a jejich přenos

Informační systém považujeme za dobrý. Ve škole byly všechny potřebné informace sdělovány studentům ústně na každodenním tzv. „společném shromáždění“, nebo organizačním nástupu v úterý a pátek v poledne. Důležité věci byly vždy zveřejněny na nástěnce a webových stránkách školy, aktualizovány byly prakticky denně, takže postupně skutečně sloužily jako efektivní a využívaný zdroj informací o škole a školních akcích, ale i aktivitách jednotlivých tříd, probírané látce, zadání domácích úkolů ad. V posledním roce stránky zaznamenávaly cca 150 přístupů denně, což vzhledem k počtu studentů školy ukazuje na jejich oblibu jako informačního zdroje pro studenty a jejich rodiče. V hodnoceném roce jsme nově zavedli vyvěsit na web týdenní plán, kde byly souhrnně uvedeny všechny školní akce, změny, dobrovolné akce a úkoly. Ohlasy byly velmi dobré. Dalším zdrojem informací (zvláště pro studijní účely) byl systém EDUKIT.

O všech akcích i problémech jsou rodiče studentů (společně s vyvěšením zprávy na web) taktéž informováni prostřednictvím hromadných e-mailů. V případě mimořádných okolností, příp. aktuálních změn (návraty z akcí apod.) jsme informovali rodiče, příp. i žáky i prostřednictvím sms – zpráv. U mladších studentů jsme před akcemi obnovili starý zvyk a informace dětem rozdávali nakopírované na lístečcích.

O dlouhodobých plánech a koncepčním rozvoji školy byli zákonní zástupci studentů taktéž informováni na třech schůzkách rodičů.

Do budoucna bychom rádi zlepšili vnitřní informační toky – zvl. mezi studentskou samosprávou a jejími orgány a pedagogickým sborem. Taktéž bychom rádi lépe prezentovali důležité závěry pedagogických porad a studentské rady ve vztahu ke studentům, ale i jejich rodičům. V tomto smyslu již proběhlo několik společných jednání zástupců pedagogů a studentů a situace se postupně zlepšuje.

(celkové hodnocení A-B)

Co se týče informovanosti rodičů o prospěchu studentů, fungoval v hodnoceném roce kromě klasického „papírového“ studentského průkazu s informacemi o prospěchu, absenci apod. (tzv. indexu) nadále i systém tzv. „elektronického indexu“ nově umístěný v systému EDUKIT. Přesto jeho fungování nebylo zcela optimální – někteří učitelé zapisovali známky a splněné podmínky pozdě nebo vůbec, málo byly využívány poznámky apod. Přesto se situace od předchozího roku zase trochu zlepšila. Podoba tabulky, který systém nabízí stále není optimální pro specifický podmínkový systém, který na naší škole funguje – zvl. při evidenci počtu splněných podmínek, resp. jejich splnění v jednotlivých čtvrtletích.

V hodnoceném školním roce trvala i komunikace v případě výchovných a prospěchových problémů jednotlivých studentů, kdy byli zákonní zástupci včas vyrozuměni osobním e-mailem a podrobně informováni během následné individualizované schůzky s pedagogy.

(celkové hodnocení B)

Spolupráce s rodiči

Spolupráce s rodiči je velmi dobrá. Kromě výše zmíněného pravidelného informování jsme v hodnoceném roce uskutečnili tři schůzky rodičů + jednu speciální pro rodiče Lambdy, v případě aktuální potřeby jsme se ve škole scházeli s jednotlivými rodiči, příp. i společně s

příslušným studentem, jehož se problémy týkaly. Neformálních setkání s rodiči studentů proběhlo několik, zvl. v rámci školních akcí pro veřejnost (studentské prezentace, akademie a další divadelní představení, kurz první pomoci ad.)

Rodiče byli zapojeni do práce Školské rady a měli své zastoupení i ve správní radě zřizovatele – Obecně prospěšné společnosti Gymnázium Přírodní škola. Právě vzhledem duplicitě výše zmíněných orgánů a neustálého kontaktu s rodiči i studenty.

Zároveň využíváme iniciativu jednotlivých rodičů. Jde především o pomoc při přípravě a zajištění některých školních akcí, finanční podpora a podpora materiální a technická.

Kromě toho vycházíme vstříc celým rodinám – dobrovolných akcí se mohou zúčastňovat i sourozenci našich studentů, kteří u nás přímo nestudují, pokud má rodina u nás na škole více sourozenců, poskytujeme na základě rozhodnutí správní rady o.p.s. výraznou slevu na školném, příp. i platbách za studijní výjezdy.

Obecně lze říci, že je vzájemná spolupráce rodin a školy je velmi dobrá, případné problémy se snažíme vstřícně a operativně řešit.

(celkové hodnocení A-B)

Podpora studentům

Celý systém Přírodní školy směřuje k co nejširšímu zapojení studentů do procesu vzdělávání a podpory jejich individuálních zájmů a dispozic. Podrobně to rozebírám v již zmíněné knize „Přírodní škola – cesta jako cíl“, resp. ve ŠVP, nově též v knize „Výchova jako dobrodružství“. V hodnoceném období byla celková podpora studentům poměrně dobrá, žáci mají v případě příznivého počasí o velké přestávce i po vyučování přístup na školní hřiště, příp. školní tělocvičnu, k dispozici je klubová místnost (tzv. salonek) se stolními hrami a klidným zázemím.

V hodnoceném roce nadále pracovala studentská samospráva (viz výše), studentům byla nabídnuta celá řada akcí ve volném čase, vč. víkendového dobrovolného výjezdu v lednu, a v době jarních a letních prázdnin. Všechny tyto akce byly hojně využívány nejen našimi studenty, ale často i jejich sourozenci.

Problémy měli studenti možnost řešit na více rovinách – prostřednictvím třídních učitelů, vedení školy, studentské samosprávy, nebo svých patronů z řad starších studentů. Již několik let je studentům k dispozici jedno odpoledne v týdnu i školní psychologka Lenka Rázgová (roz. Janoušková). Nadále pokračoval také dobrovolný školní klub a to v úterý odpoledne. V jeho rámci děti měly možnost učit se, psát úkoly, konzultovat, ale i pomáhat s učením spolužákům. Druhým rokem také fungovala tzv. Etická komise složená se zástupců studentů i učitelů, která řešila především vztahové problémy mezi dětmi, dětmi a dospělými atd.

Do budoucna bychom chtěli zlepšit možnosti relaxačních a sportovních aktivit pro studenty během přestávek a odpolední.

(celkové hodnocení A-B)

Vzájemné vztahy mezi školou, studenty, rodiči a dalších osobami a jejich dopad na vzdělávání

Vzájemné vztahy mezi školou, studenty, rodiči a dalšími osobami jsou celkově velmi pozitivní. Jejich přátelský charakter a zároveň malý kolektiv s přirozenými formami komunikace a vzájemného poznávání a reflexe umožňuje řešit většinu problémů rychle, efektivně a se vzájemným respektem všech zúčastněných stran.

V hodnoceném roce byla výrazná pomoc studentů nejvyššího ročníku – septimy – lambda, zvláště na zajištění dobrovolných akcí, vrstevnickém učení v nižších třídách i příprava a organizace aktivit na školních výjezdech (zdravotnický závod ad.)

Velmi pozitivní je ale zapojení dalších osob – externistů, kteří s námi spolupracovali na zajištění projektů, našich absolventů, kteří se do školy vrací a mj. se zúčastňují některých výjezdových akcí, přátel, kteří jsou s Přírodní školou a jejími akce spjati, ale i lidmi a institucemi v oblasti našich destinací. To umožňuje prožívat školu jako součást života širší okolní společnosti, studenti se stávají účastni řešení skutečných problémů kolem sebe, nacházejí touto cestou novou dimenzi své hodnoty a svůj přesah.

V hodnoceném roce jsme kladli důraz na účast našich absolventů – t.č. studentů VŠ na školních výjezdech, projektových dnech i dalších akcích. Kromě přínosu při zajištění akcí měla jejich účast velký výchovný význam – vnímání mezigenerační kontinuity školního společenství i všech aktivit, které společně realizujeme.

(celkové hodnocení A)

Vztahy se zřizovatelem a školskou radou

Vztahy se zřizovatelem a školskou radou jsou velmi dobré. Jednání správní rady o.p.s. i školské rady byl až na výjimky vždy přítomen ředitel i zástupce ředitele školy a tyto probíhaly velmi věcně a korektně. Žádné zásadní problémy se v tomto směru nevyskytly. Jediným problémem je obtížné hledání vhodných termínů pro jednání školské rady v souvislosti s velkým pracovním vytížením jejich členů a velkému množství školních akcí.

Analogická situace je ve vztahu k dozorčí radě o.p.s.

(celkové hodnocení A-B)

Klima, kultura, étos školy

Klima školy bylo již několikrát zmíněno. Lze ho i v hodnoceném roce označit za přátelské, poměrně harmonické, vytvářející prostor pro to, aby se zde nikdo nemusel bát, nebo si připadat odstrčený, zároveň ale poměrně tvůrčí a pracovně přiměřeně náročné. Samozřejmě nic není ideální, ale všechny problémy, zvláště ve vztazích mezi dětmi, se daří zpravidla rychle odhalit a poměrně úspěšně řešit.

Součástí kultury a étosu školy je především vzájemný respekt k druhým, zvláště slabším a odlišným. Je zdůrazňována hodnota altruismu, vzájemné spolupráce, pomoci druhým, dání vlastních schopností a sil do služeb potřebným i celku školy. Tomu velmi přispíval systém akcí, na kterých spolu fungují studenti různých ročníků, systém patronů, organizace akcí pro mladší žáky staršími studenty, ale i seznámení se s osudy vrstevníků studentů z období protektorátu (v rámci projektu Tereziánská štafeta) a navázání přátelských vztahů s přeživšími šoa a dalšími lidmi starších generací, ale i vrstevníků našich dětí z válečné Sýrie (kontakt prostřednictvím Člověka v tísní), pomoc syrským rodinám přesídleným v rámci vládního programu nebo kontakty s romskými dětmi v rámci spolupráce se sborem Čhavorenge..

K posílení této atmosféry přispívají i vyučující, kteří se ve velké většině věnují dětem i nad rámec svých běžných povinností a snaží se jim jít i příkladem v přístupu k problémům, chování atd. Vedeme učitele k tomu, aby děti dovedly vyslechnout, podpořit a rozvinout v nich to dobré a to nejen s ohledem na osobní zájem, ale i pro druhé. Druhým rokem také fungovala tzv. Etická komise složená se zástupců studentů i učitelů, která řešila především vztahové problémy mezi dětmi, dětmi a dospělými atd.

Zároveň se snažíme, aby aktivity školy byly obecně užitečné. V tomto ohledu jsou obzvláště důležité akce pro děti z Dětského domova v Pyšelicích, pomoc, kurz první pomoci i expediční výzkumy, které jsou mj. zaměřeny na konkrétní místní problémy. Konkrétním příkladem je nejen organizace kurzů první pomoci pro jiné školy a pro veřejnost, ale i pokračování projektů Tereziánská štafeta, v rámci které jsme realizovali i několik divadelních představení a workshopy pro školy, ale i uvedli do života hru do ulic Tereziína Terezin zblízka, která byla umístěna se souhlasem rady města v infocentru a na webových stránkách.

K celkové atmosféře ve škole přispívá také celá řada tradic a rituálů – každodenní ranní společné shromáždění všech studentů, společné plavání ve středu ráno, rozdávání maturitních a výročních vysvědčení a oceňování studentů u „Stromu školy“ na Můstku, společná oslava předvánočního času, kulturní akademie a veřejné obhajoby studentských prací večer před konečným vysvědčením, společné sdílení úspěchů a problémů školy. To, že se studenti ve škole cítí dobře je zřetelné i z toho, že ve škole i na nepovinných akcích školou organizovaných tráví hodně volného času. Taktéž naši absolventi se rádi do školy vrací, často s nabídkou další spolupráce.

(celkové hodnocení A)

Přijímací řízení a maturitní zkoušky

V hodnoceném školním roce přijímací řízení do prvního ročníku – primy – osmiletého studia neprobíhalo.

Taktéž neproběhly maturitní zkoušky v jarním termín, protože žádná z našich tříd v hodnoceném roce nekončila. Proběh jen opravný termín pro třídu kappa: v září pro jednoho studenta, který v červnu neprospěl a jednu studentku, která skládala maturitní zkoušku později ze zdravotních důvodů. Zkoušky proběhly organizačně bez problémů, oba studenti uspěli.

Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Kvalita systémového řízení

Kvalitu systémového řízení považujeme za průměrnou. Vzhledem k malé velikosti školy je základem řízení pravidelný osobní kontakt, informovanost a skupinové řešení všech problémů. Ten doplňuje především vzájemná e-mailová komunikace a informace na webových stránkách školy. Aktuální problémy byly řešeny na každotýdenních provozních poradách i na měsíčních provozních poradách nebo čtvrtletních pedagogických radách, koncepční dlouhodobé záležitosti pak na několikadenním letním soustředění pedagogického

sboru.

Řízení je především v rukou ředitele školy a jeho zástupce RNDr. Marka Matury, PhD. (personalistika, hospodaření, administrativa, ŠVP a jeho naplňování). Řada důležitých řídicích aktivit byla nicméně v hodnoceném roce delegována na několik dalších pracovníků: vyučující Mgr. Štěpána Macháčka (třídní knihy a výkazy, rozvrhy hodin), Mgr. ing. Petra Martišku (maturitní a přijímací zkoušky, evaluace a kontrolní činnost, DVPP) a Mgr. Štěpána Čiperová (výchovné poradenství). Nově byly také rozděleny mezi vyučující oblasti, které jsou důležité z hlediska zachování a rozvoje specifického systému Přírodní školy – příprava a organizace ranního komunitního kruhu, vrstevnické učení, práce studentské rady, Etické komise, ad.

(celkové hodnocení B)

Plánování řídicích činností

Kvalitu plánování řídicích činností v roce 2017/2018 považujeme nadále za průměrnou, nicméně dostačující. Probíhá v rámci ročních, měsíčních a týdenních plánů, které jsou k dispozici na školním webu a na školních nástěnkách. Speciální plán řídicích činností ale vypracován není. Mnohem častěji řídicí činnosti vycházejí z aktuální situace a reagují na ni, což je podle nás, vzhledem k velikosti školy dostačující.

(celkové hodnocení B)

Efektivita organizace školy

Efektivitu organizace školy považujeme v hodnoceném období za dobrou, především z důvodu malého, vzájemně provázaného kolektivu a pravidelné komunikace a společného týmového řešení problémů. Organizace má poměrně demokratické prvky – každý má ale pevně vymezený okruh svých možností a povinností, ale většinu důležitých problémů řešíme a rozhodujeme kolektivně. K dobré efektivitě přispívá i fungující informační systém a společné fungování pedagogického týmu i na akcích mimo běžné vyučování, kde mají možnost se vzájemně poznat a sehrát – letní výjezdové soustředění, výjezdy školy atd.

Dalším důležitým prvkem zlepšujícím organizaci je to, že celá škola sídlila na jednom patře ZŠ a navíc všichni vyučující, vč. ředitele a sekretářky sídlili v jedné místnosti - sborovně, takže jsme všichni i v neustálém osobním kontaktu. Proto se nám ve většině případů podařilo efektivně vyřešit a zorganizovat i poměrně složité situace, mimo jiné v souvislosti s organizací školních projektů a výjezdových akcí, ale i sezónní nemocnosti vyučujících.

K dobré organizaci školy přispívá i zapojení studentů, ať již prostřednictvím jejich rady, nebo skrze zpětnou vazbu, či prostřednictvím jejich podílu na přípravě a organizaci školních akcí, projektů, nebo dalších činností.

Hlavními problémy v hodnoceném období byl již zmíněný horší přenos některých informací – zvl. mezi studentskou a pedagogickou radou, resp. celou školní komunitou. Zejména ve druhém pololetí se ale tato situace již začala zlepšovat, hl. prostřednictvím reportů zástupce studentské rady na pedagogické radě a společném shromáždění školy ráno a podobně zástupcem pedagogické rady na ranním společném shromáždění školy a dále pravidelnou účastí zástupce studentské rady na radách pedagogických a naopak.

(celkové hodnocení B)

Metodická podpora kvality výuky

Metodická podpora kvality výuky probíhá především prostřednictvím vedení školy a starších zkušenějších vyučujících. Bohužel, v tomto ohledu máme určité rezervy. Především malý počet tříd vede k tomu, že pro příslušný předmět na naší škole pracuje zpravidla pouze jeden, nebo dva vyučující, a proto nefunguje systém předmětových komisí a vedení méně zkušených zkušenějšími. Tuto funkci přebírá zpravidla ředitel školy, který ji ne vždy dobře zvládá, mj. i s ohledem na jeho celkové vytížení, i když se v poslední době situace poněkud zlepšila.

V hodnoceném roce se obecně situace opět mírně zlepšovala, především s ohledem na to, že všichni vyučující působili na naší škole již několikátý rok a nová vyučující českého jazyka a literatury byla zkušená a metodicky schopná. Větší podporu jsme se snažili poskytnout novému vyučujícímu matematiky – fyziky (tč. končící student MFF UK), v části hodin měl supervizi, část probíhala jako párová výuka.

V rámci projektu Kolega probíhala od září 2017 párová výuka. S touto formou pedagogické práce jsme nicméně měli zkušenosti již z uplynulých let. Celkem spolupracovaly 4 dvojice a bylo realizováno 224 vyučovacích jednotek.

Za hlavní přínosy tohoto projektu vidím následující:

- 1) nadále se zlepšovala komunikace mezi učiteli, společně strávený čas, příprava na hodiny měla kooperativní charakter, byla více kreativní a tedy atraktivnější a efektivnější i pro studenty. Celkově vedla ke zlepšení vztahů mezi vyučujícími i napříč různými předměty. To se mj. projevilo během letního soustředění nebo školní expedici, kde se dařilo lépe propojit vyučující při přípravě a realizaci témat studentských výzkumů.
- 2) Projevovalo se nadále zlepšení psychické pohoda vyučujících, pro které výuka v týmu není tolik zátěžová, poskytují si vzájemnou podporu. A k tomu dochází i v případě, že jeden z nich je dominantní. Celkově párová výuka zlepšuje i kázeňskou situaci ve třídě a celkovou atmosféru. Díky pohledu párového vyučujícího se dařilo lépe řešit méně zřetelné kázeňské problémy i zlepšit efektivitu vyučovacích hodin.
- 3) Nastává rychlá zpětná vazba, která zefektivňuje práci s chybou a pomáhá zlepšovat další hodiny – nejen pro mentýho, který má supervizi, ale ve druhém plánu i pro mentora, který na kolegovi může uvědomit vlastní chyby, resp. zamýšlet se nad vlastním postupy a metodami a pracovat na jejich zlepšení. To se projevilo i na zlepšení výuky příslušných vyučujících i mimo hodiny vedené v rámci párové výuky.
- 4) Pro žáky měla párová výuka výchovný přínos i jako konkrétní příklad osobní vlídné a efektivní spolupráce dvou dospělých osob. Snadněji se pak vedly k spolupráci i mezi sebou.
- 5) Zlepšily se výrazně možnosti individualizované práci se žáky, mentor často pomáhal dětem, které potřebovaly podporu, kontroloval jejich postupy během hodiny, věnoval se zaostávajícím, stimuloval nadprůměrné. Tím se také mj. zlepšila celková efektivita vzdělávacího procesu a psychická pohoda jednotlivých žáků, zvláště těch, kteří jsou obvykle na okraji pozornosti vyučujícího.
- 6) Přítomnost mentora přispěla k odhalení problémům ve třídě (zvl. v učení, zápisů do sešitu apod.), kterých si samotný vyučující jen těžko všimá. Tyto byly též jedním z předmětů rozborů společných hodin.
- 7) Párová výuka výrazně zlepšila možnost realizace alternativních vyučovacích metod, zvláště skupinové práce, která se snáze realizuje pro větším počtu pedagogů, ale i výuky v alternativním prostředí (škola v přírodě, projektový den apod.).
- 8) Celkově se zlepšila chuť vyučujících hledat a ověřovat nové metody práce, ale i hledat

vhodná propojení mezi tématy různých vyučovacích předmětů. Na naší škole pak zvláště i propojení s celoškolskými projekty a studijními výjezdy.

9) Velkým přínosem projektu bylo celodenní školení Mgr. Hubatky. To bylo zaměřeno na kmenovou kulturu. Díky jeho analýze vnitřní situace ve škole jsme se mohli v práci celé školy zaměřit na efektivnější rozvoj kooperativních prvků našeho systému. Taktéž hodnotové zaměření školy a jednotlivých vyučujících.

10)

Problematické momenty a posun v jejich řešení:

1) V minulosti chyběl čas na domlouvání společných vyučovacích jednotek. Často jsme zjišťovali, že sestavení rozvrhu příliš nepomáhalo těmto schůzkám. To platilo i v době, kdy jsme ve škole chystali projekt či jinou výjezdovou akci: Při plánování školního roku 2018/19 jsme ve většině zvládli zahrnout požadavky aktérů párové výuky při sestavování rozvrhu hodin, tak, aby ideálně hned po realizaci vyučovací jednotky měli možnost tuto reflektovat. Vytvoření časové plochy potřebné při přípravě společných akcí si nadále zaslouží pozornost, ideální řešení je ale, vzhledem k celkovému vytížení vyučujících a plnému programu naší školy v nedohlednu.

2) Problém reflektovaný v minulém období, tj. u stejně dominantních učitelů – „přetahování“ místo spolupráce v hodině se zásadně posunulo k lepšímu. Vyučující v rámci přípravy jasněji definovali svoje pozice a rozdělení nejen rolí ve smyslu sociálním, ale i konkrétních úkolů a dominance v konkrétních činnostech v rámci hodiny. Nadále bychom se zaměřili na větší rozvoj alternativních vyučovacích metod.

3) Problém s koncepcí ladění témat párové výuky se taktéž částečně zlepšit. Především na to bylo využito letní soustředění učitelů.

Nadále chceme využívat k ladění dlouhodobé koncepce párové výuky i další časové plochy, zvl. v rámci přípravy výjezdů a projektů. Velkou výzvou v tomto směru je pak příprava pedagogicko-výzkumné expedice.

Jsem přesvědčen, že se nám řada nedostatků, které se projevily v prvním období daří zlepšovat. Další posun si vyžádá delší čas. Jednoznačně ale pozitiva párové výuky převládají nad problémy.

Do budoucna připravujeme zapojení do projektu „Kolega“, který rozvíjí a podporuje párovou výuku. Ta je u nás běžná v biologii a chemii již řadu let, nyní bychom ji ale rádi rozšířili i do dalších předmětů (matematika, fyzika, dějepis ad.).

Všichni vyučující dostávají k dispozici písemné metodické materiály, které na naši školu přicházejí. Mají možnost zakoupit si z vlastní iniciativy další literaturu, příp. se dle svého zájmu zúčastnit metodických seminářů organizovaných příslušnými institucemi v rámci DVPP. Vyučující s jejich nabídkami pravidelně seznamujeme a v případě, že se rozhodnout takový kurz navštívit, je jim z velké části hrazen z prostředků školy a učitel je uvolněn z výuky.

Zvláštní kapitolou je rozvoj obecně – pedagogických znalostí a kompetencí (umění vychovávat) našich kantorů, již s ohledem na to, že na naší škole je výchovná složka výchovně – vzdělávacího procesu výrazně posílena. Této problematice jsme se v hodnoceném roce snažili nadále věnovat, zvláště v rámci večerních porad na výjezdech školy a na letním soustředění učitelů v Králce, zvláště rozbořem konkrétních výchovných situací. Vyučujícím je také doporučovány vhodná pedagogická literatura.

(celkové hodnocení A-B)

System vedení pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci byli v hodnoceném roce nadále vedeni především prostřednictvím pravidelných porad, výjezdových soustředění, hospitací s následným rozbohem, reflexím zpětné vazby, kterou poskytli učitelům studenti a jejich rodiče v rámci osobní i jiné komunikace a společným řešením problémů, které se během naší práce vytvořily. V tomto směru má nezastupitelné místo několikadenní prázdninové setkání učitelů školy mimo Prahu (v hodnoceném roce ve Svatém Janu pod Skalou), kde je čas nejen na reflexi akcí a práce školy a výuky jednotlivých předmětů, vč. rozboru písemné zpětné vazby od studentů, ale i diskuze o filozofii a obecného směřování systému Přírodní školy a plánování dalšího období a jeho priorit v rovině společně i osobní.

Opět zde u nás funguje systém, že se snažíme spolu v pedagogickém kolektivu co nejvíce komunikovat a to především neformálně. Je běžné, že se o tom, jak učitel pracuje, co by měl změnit, nebo naopak je velmi dobré, co ho trápí, nebo naopak těší, bavíme na výjezdech, na obědě, nebo podle potřeby ve volném čase, tj. více v kuloárech, než na formálních poradách. Ne vždy je ale dostatek času všechno v klidu rozebrat a poradit se. Základem každopádně zůstává přátelská a vstřícná atmosféra ze strany vedení a otevřenost a snaha osobního růstu na straně pedagogů. Není zde namístě formalismus, přetvářka a sebestřednost. Takoví lidé u nás dlouho nevydrží.

V hodnoceném roce proběhly i několik programů zaměřených na identifikaci a řešení problémů jednotlivých pedagogů i pedagogického sboru pod vedením školní psycholožky Lenka Rázgové..

Vzhledem k tomu, že na celé škole stabilně pracuje kolem patnácti pedagogů, pokládáme tento systém za dostatečný.

(celkové hodnocení A-B)

Kontrolní systém

Kontroly vzdělávacího procesu probíhaly především formou hospitací ve vyučovacích hodinách a dále průběžnou kontrolou v průběhu celého roku (vč. namátkových návštěv ve třídách ad.).

V hodnoceném období proběhlo 9 hospitací vyučovacích hodin (další v rámci projektu Kolega). Vzhledem k velikosti školy je mnoho z toho, co se ve škole děje zřejmé i mimo rámec formálních kontrol – tím, že realizujeme činnosti zpravidla společně, hovoříme o nich v pedagogické i studentské radě i s rodiči, že je všechno „hned vidět“. Do budoucna bychom se nicméně chtěli zaměřit na zvýšení počtu hospitací, zvl. vzájemných hospitací mezi vyučujícími. Jejich dobrým základem by se mohly stát zkušenosti s párovou výukou v rámci projektu KOLEGA.

Kontrola vedení pedagogické dokumentace probíhala systematictěji než v minulých letech, což se projevovalo především na vedení třídních knih, kde se situace ve srovnání s předchozími lety opět poněkud zlepšila, mj. díky novému systému „elektronické třídnice“ systému EDUKIT. Na příslušných třídních vyučujících bylo požadováno včasné doplnění zápisů, vč. záznamu omluvení a uvedení důvodů absence žáků u třídních učitelů. Zlepšila se

situace stran zápisů vyučovacích jednotek na výjezdech a v rámci projektů – mj. díky rozpracovanému systému celoročního plánu, který byl již výše zmíněn.

V rámci kontrolní činnosti pedagogické dokumentace jsme také sledovali počet reálně odučených vyučovacích hodin v jednotlivých předmětech a ohledem na jejich odpadání v době prázdnin, státní svátků, studijních výjezdů a dalších školních akcí. U předmětů, kde vznikl deficit, jsme se tento snažili kompenzovat v rámci mimořádných rozvrhů hodin, aktivit na výjezdech apod.

Kontrolní činnost byla zaměřena též na hygienické podmínky výuky – větrání a osvětlení ve třídách, pitný režim dětí, pediculosis, hygiena před jídlem atd.

V souladu s platnými právními předpisy proběhly ve škole pravidelné prověrky BOZP a PO.

(celkové hodnocení B)

Zlepšování kvality výsledků vzdělávání

Celkově se i v roce 2017/2018 podařilo udržet kvalitu výsledků vzdělávání. Důvodem je postupné zlepšování aprobovanosti i motivovanosti pedagogů a rostoucí zkušenosti s uplatňováním jednotlivých prvků pedagogického systému Přírodní školy.

Stabilizace kvality výsledků se projevila i na úrovni výstupů expedičních prací, uměleckých i jiných školních projektů realizovaných v tomto školním roce, taktéž ve výsledcích testování SCIO.

Je namístě do budoucna se nadále zaměřovat na zvyšování kvality výuky matematiky (mj. s ohledem na plánovanou povinnou matematiku u maturitní zkoušky) a udržení kvality výuky cizích jazyků a zintenzivnění snahy zapojit tyto obory více i do výuky ostatních předmětů (to se v hodnoceném roce opět trochu zlepšilo, zvl. v rámci B podmínek v různých předmětech). Zároveň je ale důležité neslevovat na rozsahu činností souvisejících s výukou přírodovědných předmětů (praktická cvičení, exkurze, terénní praktika). Je třeba na to pamatovat již při rozvržení aktivit pro další školní rok.

Zlepšení úrovně výuky bylo v hodnoceném roce jistě ovlivněno i zapojením studentů jako aktivních činitelů procesu vzdělávání – zvl. vrstevnické učení, doučování, informace o zkoušeních, testech a studijní materiály na studentském webu, ale i na oficiálním webu školy atd. Další vliv na zvyšování kvality výuky má časté zapojení studentů do projektů, které svým dosahem přesahují rámec školní práce (DD Pyšely, Tereziánská štafeta, projekty využívající vrstevnického učení na patronátních školách). V nich totiž proces učení nabývá pro studenty zcela nového významu, znalosti a jejich využití se aktuálně stávají prostředkem seberealizace mladých lidí a jejich dobrého vlivu na své okolí.

Na zlepšení výsledků vzdělávání mohlo mít vliv i občasné zapojení externích spolupracovníků a odborníků z praxe, nebo VŠ, zvláště absolventů naší školy.

Domníváme se, že zlepšení kvality práce školy nesouvisí primárně s množstvím ekonomických příjmů, ale se smysluplností práce, motivovaným kolektivem vyučujících a studentů a přítomností společných perspektiv překračující úzce osobní zájmy. A je třeba znovu si uvědomovat, že vzdělání jako takové, resp. jeho kvantifikované výsledky se nesmí

stát samoučelem, ale vždy pouze prostředkem rozvoje osobnosti mladého člověka, jeho sebepoznání, sebepřijetí a seberealizace a smysluplného uplatnění v okolním světě. Pak se mnoho problémů s motivací a sebevýchovou vyřeší téměř automaticky.

(celkové hodnocení A-B)

Spolupráce s partnery

Gymnázium Přírodní škola dlouhodobě velmi dobře spolupracuje s celou řadou partnerů. Jde především o vysoké školy – Matematicko – fyzikální, Pedagogickou a Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy. Zde jsou prezentovány výsledky našich projektů (písemné reflexe našich vystoupení posluchači z VŠ nám slouží pro zlepšování další práce a pracujeme s nimi dále se studenty)., příp. posluchači VŠ jsou v rámci didaktických seminářů seznamováni se systémem práce na Přírodní škole. Prostory a pracovny fakult jsou také využívány k praktickým cvičením s našimi studenty. Taktéž některé fakulty posílají do naší školy své studenty ke splnění pedagogické praxe.

Dalším významným partnerem je Dětský domov Pyšely, se kterým spolupracujeme již sedmnáct let, spolupráce se stále rozvíjí.

Spolupráce pokračovala i s karmelitánským klášterem v Kostelním Vydří a Vyšší odbornou školou pedagogickou – Svatojánskou kolejí ve Sv. Janu pod Skalou. Zde spolupracujeme v oblasti zaměření studentských projektů, zároveň i využití prostor pro konání především dobrovolných školních akcí.

Velmi dobrá spolupráce pokračovala i se Salesiánským centrem v Praze – Kobylisích. Zde jsme využívali část prostor salesiánského centra pro některé střední projektové dny, na podzim jsme zde uspořádali kurz první pomoci pro děti z farnosti a jejich kamarády.

Ceníme si i spolupráce s celou řadou škol, kde se nejen odehrává (často vzájemná) prezentace školních projektů, ale kde naši studenti realizovali několik vrstevnický vedených workshopů. Za zmínku stojí i vzájemná inspirace a sdílení zkušeností a materiálů. Jde především o ZŠ Strossmayerovo náměstí, ZŠ Otevřeno, Hořické gymnázium, Lauderovy školy, ZŠ Adélka, Gymnázium Kralupy nad Vltavou, Gymnázium Evolution ad.

V rámci projektu Terezínská štafeta pokračovala spolupráce s Památníkem Bubny, Židovským muzeem v Praze a především s Terezínskou iniciativou.

Celkově lze považovat spolupráci s partnery za velmi dobrou a všestranně obohacující.

(celkové hodnocení A)

Závěr

Oblasti, ve kterých dosahuje škola dobrých výsledků

Vzdělávací projekty, studentské výzkumné projekty, umělecké projekty, týmová práce, podpora studentů s individuálními potřebami, výuka v přírodovědných předmětech, podpora osobního rozvoje jednotlivců, participace studentů na životě a aktivitách školy. Spolupráce s rodiči a vysokými školami.

Oblasti, ve kterých je třeba úroveň vzdělávání zlepšit

- evidence naplňování ŠVP, vedení pedagogické dokumentace
- stabilizace výuky matematiky, zvl. na nižším stupni
- sjednocení a zřehlednění informačního systému, zvl. ve vztahu k studiu a chování žáků.
- vnitřní komunikace, zvl. mezi studentskou a pedagogickou radou, vzájemná koordinace
- větší propojení mezi vyučovacími předměty, zvl. zapojení matematiky, českého jazyka a cizích jazyků do školních projektů a studijních výjezdů
- Metodická podpora začínajícím pedagogům, ale i pedagogům zkušeným (prevence „syndromu vyhoření“)
- Financování školních aktivit z vedlejších zdrojů

František Tichý
ředitel školy